

อนุโมทนาบุญ

ในการพิมพ์ครั้งที่ ๓

การสวดมนต์มีความจำเป็นมากสำหรับชาวพุทธผู้มุ่งแสวงหาความสงบสุขด้วยการพักใจคือไหว้พระสวดมนต์ อันเป็นวิธีการที่แสนง่ายแต่สร้างความสงบสุขร่มเย็นให้กับชีวิตได้อย่างแท้จริง ผู้ที่สวดมนต์ทุกวันก็คือผู้ที่สร้างสติ สร้างความดี สร้างบารมีทุกวันนั่นเอง

“การสวดพระพุทธรมณฑ์ก็คือ การท่องบ่นนึกคิดถึงเรื่องราวของพระพุทธรเจ้าที่ทรงบรรลุนิพพาน และพระสงฆ์สาวกผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ เดินตามรอยของพระพุทธรเจ้า

ชาวพุทธและนักปฏิบัติธรรมทั้งหลาย ถ้าสวดพระพุทธรมณฑ์ไม่ได้ หรือหากสวดได้แต่ไม่เจริญสังวัธยายเป็นเนื่องนิตย์ จิตใจย่อมขัดข้องเศร้าหมอง มีมลทิน ประดุจดั่งบ้านเรือนที่ไม่หมั่นปิดกวาดย่อมสกปรกโสโครกด้วยมลทินคือฝุ่น

การสวดพระพุทธรมณฑ์นอกจากจะเป็นการจดจำพระธรรมคำสอนของพระพุทธรเจ้าแล้ว ยังเป็นการบริการรรมภาวนาที่สำคัญยิ่ง สามารถซักฟอกจิตใจให้ใสสะอาดได้

ผู้ที่สวดพระพุทธรมณฑ์ได้ จึงเป็นผู้มีสติปัญญาดี มีความปราโมทย์ เบิกบาน อิ่มเอิบ ผ่อนคลายเบาสบาย รวยรื่นชื่นจิต และมีจิตใจมั่นคง

จะอยู่ที่ใด ไปที่ใด มีสิริมงคลเป็นเงาติดตามตัวไปโดยตลอด โดยที่สุดย่อมเจริญทั้งทางโลก และทางธรรม เป็นที่รักของเทวดา และมนุษย์ทั้งหลาย”

จึงขออนุโมทนาบุญกับท่านทั้งหลายที่สร้างหนังสือสวดมนต์เล่มนี้

พระมหาธีรนาถ อคฺคธีโร

๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๑

วัดป่าภูผาสสูง

วัดป่าภูผาสสูง ตั้งอยู่บริเวณ “เขาช้างล้อม” ตามแผนที่ทหารหรือที่ชาวบ้านรู้จักกันในนามว่า “เขาเจ้าพ่อ” หมู่ ๘ ตำบลมะเกลือใหม่ อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา พื้นที่เป็นป่าดิบแล้ง เป็นเทือกเขาภูหลวง มีความสูง ๗๖๐ เมตรจากระดับน้ำทะเล เป็นป่าต้นน้ำลำธารที่ไหลหล่อเลี้ยงไปยังน้ำตกวะภูแก้ว น้ำตกหินเพลิง อ่างซับประตู่ และหล่อเลี้ยงชาวบ้านในบริเวณ โดยรอบในเขตติดต่อ ๔ อำเภอ คือ สูงเนิน สีคิ้ว ปากช่อง ปักธงชัย

ที่มาของคำว่า “เขาเจ้าพ่อ” (วัดป่าภูผาสสูง)

บริเวณหน้าผาสสูง เดิมมีต้นไม้ เครือไม้ ใบเฟินปกคลุมโดยแน่นหนา มองไม่เห็นแม้กระทั่งลานหิน เมื่อริ้วเครือไม้ใบหญ้าเหล่านั้นออกทำความสะอาดจึงเห็นมีหินเรียงตั้งเป็นวงกลมแปดก้อน ตั้งอยู่ตรงกลางหนึ่งก้อน (รวมเป็น ๙ ก้อน)

บางคนก็กล่าวว่าเป็นหินโต๊ะกินเลี้ยงเจ้าพ่อ

บางคนมีนิสสัยในทางธรรมกว่า ลานหินพระอริยเจ้า เป็นโลกุตตรธรรม ๙ ประการ

หิน ๘ ก้อนรอบๆ นั้น หมายถึง อริยมรรค ๘ อริยผล ๘

ส่วนก้อนที่อยู่ตรงกลาง หมายถึง พระนิพพาน

(มรรค ๘ ผล ๘ นิพพาน ๑*)

นายพรานเข้ามาล่าสัตว์ก็จะอาศัยเพิงถ้ำและเพิงหินบริเวณแห่งนี้เป็นที่พัก ลักษณะการตั้งหินน่าจะ เป็นฝีมือมนุษย์ในสมัยโบราณ เมื่อพวกพรานเข้ามาพัก ในเวลาค่ำคืนมักจะนอนเพื่อนอนฝัน หรือในบางครั้ง ยังได้ยินเสียงพวกกายทิพย์พูดคุยกัน ในบางวันที่ตรงกับวันพระจะมีแสงเป็นดวงกลมสีขาวนวลลอยเด่น ผ่านไปผ่านมาเป็นที่น่าอัศจรรย์และน่าเกรงกลัว จึงทำให้จิตใจสะท้านหัวนไหว

เล่ากันว่า นายพรานบางคนเข้ามาบริเวณนี้ แม้จะเคยล่าช้าง ล่าเสือมานับเป็นจำนวนร้อย แต่เมื่อมาพักอยู่บริเวณแห่งนี้ จิตใจที่แข็งแรงแรงกลับกลายเป็นหัวนไหว พรานบางกลุ่มแม้เดินทางมาด้วยกัน ยังตาฝ้าฟางมองเห็นพวกเดียวกันเป็นสัตว์ใช้ปืนยิงกันเองถึง

อาการปางตายก็มี

บางคนเมื่อมีคนไปเล่าถึงความศักดิ์สิทธิ์แห่งเทพเจ้าแห่งภูผา ไม่เชื่อ ซ้ำยังเดินทางมาท้าทายลบหลู่ ดูหมิ่น เพื่อนฝูงห้ามเท่าไรก็ไม่ฟัง เมื่อเขาเดินทางกลับออกจากป่าพร้อมกับเพื่อนๆ มีงูเห่าตัวใหญ่มาหล่นลงมาจากต้นไม้ แล้วรัดเขาไว้ทั้งตัว เพื่อนๆ ต่างวิ่งหนี ทั้งเขาไว้กลางป่าเพียงคนเดียว เขาได้ร้องขอความช่วยเหลือ แต่ไม่เป็นผล จึงตั้งจิตขอขมา งูนั้นจึงได้คลายออกและเลื้อยหายเข้าไปในป่า เขาจึงรอดตายแบบหวุดหวิด แต่มีสติไม่สมประกอบตั้งแต่บัดนั้นมาจนถึงปัจจุบันนี้

ด้วยเหตุแห่งสิ่งต่างๆ ที่ดลบันดาลให้เป็นไปต่างๆ นานา และด้วยความศักดิ์สิทธิ์แห่งเทพเจ้าแห่งภูผา ทำให้พวกเหล่าพรานไม่กล้าล่าสัตว์และฆ่าสัตว์ในบริเวณหน้าผาสสูงและบริเวณแห่งนี้จึงถูกขนานนามว่า “เขาเจ้าพ่อ”

ปี ๒๕๒๓-๒๕๒๔ ชาวบ้านจากทางอำเภอ ขามสะแกแสง อำเภอคง อำเภอโนนไทย และในที่อื่นๆ ในจังหวัดนครราชสีมา ได้เข้ามาจับจองที่ทำมาหากิน ปลูกมัน ปลูกข้าวโพด ตัดไม้ ปลูกกล้วยชาขาย กระจายอยู่ตามหุบเขา ซึ่งเป็นป่าดิบ มีแหล่งน้ำอุดมสมบูรณ์ มีสัตว์มากมาย เช่น เสือ หมี เก้ง วัวแดง กระตังเลียงผา ฯลฯ ซึ่งในขณะนั้นรัฐบาลยังไม่ได้ประกาศเป็นป่าสงวนแห่งชาติ ป่าแห่งนี้ขณะนั้นรัฐบาลให้เอกชนเข้ามาสัมปทาน จึงเป็นการเปิดช่องทางให้ราษฎรที่ไม่มีที่ทำกินเข้ามาจับจองหาที่ทำกินและที่อยู่อาศัย จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้ป่าแตก จากป่าที่อุดมสมบูรณ์จึงค่อยๆ กลายเป็นป่าเสื่อมโทรมลงไปโดยลำดับ

ในขณะนั้นชาวบ้านที่เข้ามาจับจองที่ดินต้องใช้ความอดทนมาก บางคนก็เป็นไข้ป่าตาย บางคนอดทนสู้ไหวก็อยู่ได้จนมาถึงปัจจุบัน

ปี ๒๕๒๕-๒๕๒๗ เมื่อมีชาวบ้านอยู่ที่ย่อมมีพระพุทธรูปท่านเวียงเวียงเข้ามาหาที่ปักปฏิบัติธรรม ตามป่าเขา ถ้า เจื่อมผา อาศัยชาวบ้านป่าเพื่อโคจรภิกขาจารบิณฑบาต ซึ่งบริเวณวัดป่าภูผาสองนี้เอง เป็นสถานที่พระฝ่ายวิปัสสนากรรมฐานท่านนิยมเดินธุดงค์ มาปักปฏิบัติธรรมอยู่เสมอ แต่ในขณะนั้นท่านยังอาศัยเจื่อมผา เจื่อมถ้ำ ร่มไม้ ลานหิน เพิงหินพักอาศัย ไม่มีกุฏิเสนาสนะที่ถาวร โดยเฉพาะศิษย์สายกรรมฐานของท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต ท่านนิยมธุดงค์มาปฏิบัติธรรมเป็นเนืองนิตย์

ปี ๒๕๒๘-๒๕๓๐ เมื่อพระราชสังวรญาณ (หลวงพ่อพุทธ จานีโย) ได้เริ่มสร้างวัดวะภูแก้ว โดยการส่งพระอาจารย์เจต ที่ผาญโก ซึ่งเป็นลูกศิษย์มาประจำอยู่ที่สำนักวัดวะภูแก้ว พระอาจารย์เจตนี้เองท่านมีนิสัยชอบเที่ยวกวานตามป่าตามเขา จึงเดินทางขึ้นมาเที่ยวธุดงค์กรรมฐานที่บริเวณภูผาสองเป็นอาจिन และต่อมาท่านได้ชักชวนพระเพื่อนสหธรรมิก คือพระอาจารย์ใจ ขึ้นมาปฏิบัติธรรม ณ สถานที่แห่งนี้

ปี ๒๕๓๑-๒๕๓๒ หลวงพ่อพุทธ จานีโย ท่านมาจำพรรษาอยู่ที่วัดวะภูแก้ว เป็นที่ศรัทธาของประชาชน เมื่อชาวบ้านดงมะไฟเดินทางไปทำบุญ ท่านมักจะสอนเป็นเชิงกำชับว่า “ข้างบนมีป่ามาก ให้ช่วยกันรักษาอย่าไปตัดไปฟันมันทั้งหมด ให้เหลือไว้เป็นป่าใหญ่ หลวงพ่อมีโอกาสจะขึ้นไปดู” เมื่อหลวงพ่อพุทธท่านสั่งอย่างนั้นด้วยความศรัทธาจึงรับปากท่านว่า “จะร่วมกันรักษาหวงแหนเอาไว้”

ปี ๒๕๓๓-๒๕๓๔ พระอาจารย์ใจ ซึ่งเป็นลูกศิษย์ของหลวงพ่อพุทธพร้อมคณะศิษย์วัดป่าสาละวัน ที่ปรารถนาจะอยู่ป่าอยู่เขาจึงเดินทางขึ้นมาจำพรรษาที่บริเวณภูผาสอง นับว่าเป็นพระยุคแรกๆ ที่เข้ามาอยู่จำพรรษา ณ เสนาสนะป่าแห่งนี้

ต้นปี ๒๕๓๕ เจ้าหน้าที่ป่าไม้เข้าใจผิดว่า พระจะเข้ามาบุกรุกทำลายป่า ซึ่งในขณะนั้นกระแสของพระประจักษ์ พระบุกรุกป่าอนุรักษ์กำลังดัง จึงขึ้นมาขับไล่พระ แม่ชี และชาวบ้านออกจากป่า พระและแม่ชีได้เดินทางออกจากป่า แต่ชาวบ้านไม่มีที่ไปจึงอดทนอยู่ต่อสู้อุปสรรคที่ควรจะได้ครอบครองที่ดิน เพราะเข้ามาอยู่ก่อนประกาศเป็นป่าสงวนแห่งชาติปี ๒๕๒๕

กลางปี ๒๕๓๕-๒๕๓๖ แม้ว่าพระเถรและแม่ชีจะถูกไล่ออกไปแล้ว แต่ก็มีพระเข้ามาอยู่จำพรรษาแบบชั่วคราว ไม่ได้ถาวรอะไร มาอาศัยเพียงป่าเป็นที่ปฏิบัติธรรม เนื่องจากว่าป่าภูผาสองไม่มีเจ้าของคอยหวงแหนการตัดไม้ทำลายป่าจึงเป็นไปอย่างสนุกสนาน

แม้พระบางกลุ่มเมื่อเห็นการตัดไม้ทำลายป่ามากมายอย่างนั้น จึงรวมกลุ่มกันนำผ้าจีวร สบง ไปพันผูกไว้รอบต้นไม้ บวชต้นไม้ ขอร้องไม่ให้พวกทำลายป่าตัดต้นไม้ ก็ได้รับแต่เสียงหัวเราะเยาะเย้ยหยัน บ้างก็ว่า “ต้นไม้ที่พระไม่ได้มารดน้ำไว้ มันโตขึ้นมาเอง กูจะตัดพระอย่ามายุ่ง”

พระบางองค์ด้วยความรักต้นไม้ จึงก้มลงกราบคนที่ตัดไม้ ขอความเมตตา กรุณาอย่าได้พากันตัดต้นไม้ แต่ก็ไม่เป็นผล คนเหล่านี้ใจยักษ์มาร ผีซาตานทำลายป่าเข้าสิง หัวใจพระจึงมีแต่น้ำตาตกใน ปลงธรรมสังเวชในใจไปวันๆ อยู่มาไม่นานเสนาสนะป่าภูผาสอง จึงเป็นที่พักสงฆ์ที่รกร้างว่างเปล่าจากสมณะอยู่อาศัย ชาวบ้านผู้ใฝ่ธรรมะก็จิตใจว่าเหว่

ปี ๒๕๓๗ พระมหาธีรนาถ อคฺคิโร ซึ่งเป็นสังฆวิหริกรของหลวงพ่อพุทธ จานีโย และเป็นศิษย์ที่เคยอยู่อาศัยกับครูบาอาจารย์กรรมฐานมาหลายรูป เช่น

หลวงปู่บุญทอง ปภสฺสโร วัดป่าประชามงคล อำเภอคำชะโนด แก้ว จังหวัดยโสธร ซึ่งเป็นศิษย์รุ่นใหญ่ ของหลวงปู่เสาร์ กนฺตสีโล

หลวงปู่ผ้น ปาเรสโก วัดป่าหนองไคร้ อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร ซึ่งเป็นศิษย์รุ่นใหญ่ของหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต

หลวงปู่เหรียญ วรลาโ วัดอรุณญบรรพต อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย ซึ่งเป็นศิษย์ของหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต

หลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน วัดป่าบ้านตาด อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ซึ่งเป็นศิษย์ที่สำคัญยิ่งของหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต

หลวงปู่เจี๊ยะ จุนโท วัดป่าภูริทัตตปฏิปหาราม อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี ซึ่งเป็นศิษย์ที่สำคัญยิ่งอีกรูปหนึ่งของหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต

ท่านได้เดินทางมาพักที่วัดวะภูแก้ว ปรารถนาแสวงหาที่สงบสงัดทำสมาธิภาวนาตามสมณวิสัย เมื่อมีพระเพื่อนมาเล่าให้ฟังว่า ภูเขาข้างบนโน้น คือ ภูผาสอง เป็น

ป่าดงดิบ มีต้นไม้ใหญ่ ผู้คนไปไม่ถึง ต้องออกมา
บริเวณป่ากลับไปกลับเป็น ๑๐ กิโลเมตร เกิดความสนใจ
ขึ้นมาในทันที แต่ท่านก็เก็บไว้ในใจ

พอตกกลางคืนเข้าจำวัด ท่านเกิดนิมิตฝันเห็น
บริเวณภูผาสูง มีต้นไม้หน้าผาสูง เงื่อมถ้ำ ลานหิน ๙ ก้อน
เหมือนดูในจอทีวี สว่างกระจ่างชัด เป็นประหนึ่งว่าไม่ได้ฝัน
ราวจะว่ามาประสบพบเห็นด้วยตัวเอง

ท่านอาจารย์จึงเดินธุดงค์จากวัดวะภูแก้วขึ้นมา
บริเวณภูผาสูง เมื่อมาถึงที่นั่นแล้ว สิ่งที่เห็นในฝัน
กับสิ่งที่พบอยู่ต่อหน้าต่อตาเป็นประหนึ่งว่าเป็นสิ่งเดียวกัน
ก็เกิดความความอัศจรรย์ใจเป็นอย่างยิ่ง จึงจัดแจงที่พัก
ใต้เงื่อมถ้ำผาสูง ในเวลาพลบค่ำปรารถนาจะทำสมาธิภาวนา
แข่งกับเสียงสัตว์ป่าที่ร่าเริง โดยกระหยิ่มใจว่า **“เราได้ที่
ที่ดี สงบ เหมาะแก่การทำสมาธิ ตามสมณวิสัยแล้ว”**
แต่เมื่อทำสมาธิได้ไม่นานนัก เสียงเลื่อยยนต์ ลมต้นไม้
ดังครืนๆ สนั่นไปทั่วป่า เหมือนบ้านเมืองนี้ไม่มีกฎหมาย
เป็นบ้านป่าเมืองเถื่อน จึงได้แต่ทอดถอนใจอยู่เพียงลำพัง

เมื่อท่านอาจารย์อยู่ภูผาสูงมาเป็นเวลาแรมเดือน
ท่านจึงคิดว่าเราน่าจะเดินชมภูผา ป่าเขา บ้าง ว่ามันเป็น
ยังไง ป่านี้ให้คุณแก่เรามีใช้น้อยเราก็ควรจะให้คุณ
แก่ป่าบ้างตามสมควรแก่นิสัยและบุญวาสนา

เมื่อออกเดินเที่ยวชมป่า ยิ่งเข้าไปป่าลึกเท่าใด
ต้นไม้ยิ่งถูกตัดโค่นล้มระเนระนาดมากเท่านั้น เป็นที่น่า
สลดสังเวชจิตเหลือประมาณ

ประหนึ่งว่า มหาเทพอันชั่วร้ายแห่งมวล
มนุษยชาติกำลังร้ายรำทำเพลงโศกาดูร น้ำตาแห่ง
รูกขเทพรำไห่ น้ำใจที่เคยเอื้ออาทรต่อกันระหว่าง
มนุษย์กับเทวดา ป่าและเขาเหือดหาย เกิดศึกสงคราม
การตบยู่ของเวรกันไม่รู้จักจบสิ้น คนทำลายป่า ป่า
ทำลายคน ธรรมชาติผันแปร รูกขเทพไร้ที่อยู่อาศัย
ภุมมเทวรำไห่ ไร่บ้านเรือน สัตว์ป่าย้ายถิ่น นกย้ายรัง
ลิงกระбудหุดร้องเพราะความกลัว มวลมนุษย์แล้ง
ทั้งน้ำใจและน้ำกิน

อาวุธปืนและหอกหลาวที่แหลมคมกำลังพุ่งไปปัก
ที่หน้าอกเหล่าสัตว์และต้นไม้ที่สูงระฟ้าให้ฉิบหายวอดวาย

เหล่าสัตว์ที่วิ่งอยู่ เดินอยู่ บินอยู่ หากินอยู่ ก็ปลัน
ลัมลง ตกลง ตายลง ด้วยความเจ็บปวด

มวลต้นไม้ที่มีใบเขียวสด สูงระฟ้าทำทนายแสงเดือน
แสงตะวัน เป็นที่อาศัยของเหล่าสัตว์จตุบาทวิบาท (สัตว์

๒ เท้าและ ๔ เท้า) ก็ปลันมีใบเหือดแห้งและล้มลง
คงเหลือเพียงตอและกิ่งก้าน ที่โค่นล้มทับถมบริเวณ
ใกล้เคียงให้ราบพนาสูญ

เมื่อท่านพระอาจารย์เห็นดั่งนั้น เกิดความสลด
หดหู่จิต จึงขึ้นนั่งสมาธิอยู่บนขอนไม้ใหญ่ๆ เทียมอก ที่
พึงจะถูกโค่นล้มลงได้ไม่นานนัก ท่านกลางป่าในเวลา
สายัณห์ พลังได้ยินเสียงหม่อมมนุษย์ผู้โลภจัดแว่วๆ มา
ทางจิตสมาธิแต่ไกลว่า

“ฉันเอาต้นนั้น ฉันเอาต้นนี้ ต้นนี้ฉันจอง”

อีกคนหนึ่งตอบว่า “ใครตัดก่อนได้ก่อน”

และได้ยินเสียงแว่วมาจากที่สูงว่า **“ท่านผู้ทรงพรต...
ขอท่านช่วยพวกผมหน่อยซิ บ้านเรือนผมพังหมดแล้ว
ผมไม่รู้ว่าจะไปอยู่ ณ ที่ใด ป่าเขาใหญ่ เขาก็จองกันเต็ม
หมดแล้ว”**

ท่านพระอาจารย์จึงตอบในจิตนั้นว่า **“เออ... เพื่อน
ร่วมสุขและทุกข์ทั้งหลาย เราจะช่วยท่าน แต่ท่านก็ต้อง
ช่วยเรา เราทั้งสองต้องช่วยกัน”**

ทันใดนั้นเองเสียงกระбудเสียงชะนี นกเงือก
กระรอก กระแต ก็ส่งเสียงร้องลั่นขึ้นพร้อมกันสนั่นไปทั่ว
ไพร เป็นที่น่าอัศจรรย์ใจ ประหนึ่งว่ามีความหวังในการ
รักษาป่าให้กลับคืนมาเป็นดังเดิมได้อีก แต่ต้องใช้เวลาใน
การเยียวยา

ในปีนั้นท่านพระอาจารย์จึงตัดสินใจอยู่จำพรรษาที่
บริเวณเสนาสนะป่าภูผาสูงเพียงลำพัง

และท่านอาจารย์ได้กล่าวยั่วว่า **“นี่เป็นมูลเหตุ
ที่แท้จริงที่เราได้อยู่จำพรรษาที่วัดป่าภูผาสูง และได้สร้าง
เสนาสนะและปฏิบัติการรักษาป่าอย่างเต็มรูปแบบ
เป็นต้นมา”** ส่วนเนื้อความที่เหลือไม่สามารถอธิบายได้
หมดในที่นี้

เมื่อพระอาจารย์ได้อยู่จำพรรษาที่วัดป่าภูผาสูงแล้ว
จึงนำความนี้ไปกราบเรียนพระอาจารย์คือหลวงพ่อกุช
จรรย์ ถึงเหตุแห่งความสุขและความทุกข์ที่จะอยู่
จำพรรษา ณ เสนาสนะป่าแห่งนี้ หลวงพ่อกุช จรรย์
ท่านกล่าวสั่งสอนว่า...

**“ท่านมหา... ท่านต้องสำรวจระวางตัวท่านให้ดี
ที่เขาสูงแห่งนี้เป็นสถานที่สำคัญ ท่านจงอยู่ปฏิบัติธรรม
ที่นั่น ที่นั่นเหมาะสมสำหรับท่าน ถ้าเขาไม่มาตีนถีบตก
หน้าผาก็อย่าหนี ขอท่านจงจำคำพูดของผมไว้ให้จงดี”**

ในกาลต่อมา พระอาจารย์จึงเข้าไปกราบเรียน

หลวงปู่เจี๊ยะ จุนโท ผู้เป็นพระอาจารย์อีกรูปหนึ่งว่า

“ขณะนี้เกล้าฯ ได้มาสร้างวัดอยู่ที่ภูผาสอง โคราช จะเป็นสุขหรือเป็นทุกข์ จะอยู่รอดปลอดภัยหรือไม่อย่างไร ขอท่านพ่อผู้มีหุดาสว่างทั้งข้างนอกข้างในโปรดเมตตาอบรมสั่งสอนชี้แนวทางด้วย”

เมื่อหลวงปู่เจี๊ยะได้ฟังดังนั้น ท่านนั่งพิจารณาอยู่ครู่หนึ่งแล้วจึงกล่าวว่า **“ท่านจงอยู่ที่ป่าแห่งนี้ ๑๐ ปีแรกอย่ายุ่งเกี่ยวกับใครหรือผู้ใด ให้หมั่นภาวนาอย่างเดียว จะประสบผลที่ดั่งใจ แต่ถ้าท่านออกมายุ่งกับผู้คนก่อน ๑๐ ปีแรกชีวิตของท่านจะมีแต่เรื่องยุ่งๆ ไม่เลิก”** เมื่อหลวงปู่เจี๊ยะท่านสั่งสอนเสร็จท่านก็หัวเราะด้วยความเมตตา แล้วท่านยังกล่าวเสริมอีกว่า **“ถ้ามีโอกาสจะมายเยี่ยมดูต้นไม้ใหญ่”**

และในวาระงานทอดผ้าป่าที่วัดป่าภูผาสอง ครูบาอาจารย์ฝ่ายกรรมฐานท่านเมตตาพากันและแสดงธรรม เช่น หลวงปู่เหรียญ วรลาโภ หลวงปู่จันทร์โสม สุขกาโม หลวงปู่จันทร์แรม เขมสิริ

โดยเฉพาะองค์หลวงปู่เหรียญ ท่านชื่นชมป่าเขาที่ภูผาสองนี้เป็นอย่างมากท่านว่าเหมาะสมกับพระที่เข้ามาปฏิบัติให้พ้นทุกข์จริงๆ และก่อนกลับท่านประกาศให้ญาติโยมทั้งหลายฟังว่า **“ถ้าวัดแห่งนี้นิมนต์ ท่านจะมาให้ทุกครั้ง”**

แต่ก็ด้วยบุญกรรมที่ทำมา และด้วยหน้าที่ต้องสนองคุณและรับใช้ครูบาอาจารย์ เมื่อองค์หลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน ประกาศช่วยชาติ คณะศิษยานุศิษย์ทั้งหลายที่อยู่ในป่าในเขาต่างก็ออกมาช่วย กันสนับสนุนในยามชาติบ้านเมืองเดือดร้อน และพระอาจารย์มหาธีรนาถ เองก็เป็นพระลูกศิษย์อีกรูปหนึ่งทีออกมาช่วยรับใช้ครูบาอาจารย์ในด้านต่างๆ และประกอบกับในขณะนั้น หลวงพ่อพุทธ ซึ่งเป็นพระอุปัชฌาย์ก็มรณภาพลง ทางคณะกรรมการจัดงานโดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมา และแม่ทัพภาคที่ ๒ มีมติให้พระอาจารย์ฯ เป็นผู้เขียนและเรียบเรียงอัตตชีวประวัติของหลวงพ่อพุทธ ญาณโย เนื่องในวาระงานพระราชทานเพลิงศพ

ในกาลต่อมาก็มักจะมีความศิษยานุศิษย์ของครูบาอาจารย์สายกรรมฐานมากราบเรียนขอให้ท่านอาจารย์ทำหนังสือประวัติ สารคดี และแถบเสียงประวัติย่ออยู่เสมอๆ ผลงานที่สำคัญๆ ของท่านพระอาจารย์ฯ มีดังนี้

ปี พ.ศ. ๒๕๓๘ หนังสือ **เหตุผลเหนือชีวิต** เป็นหนังสือภาพและคติธรรมที่สำคัญของหลวงตามหาบัว

ญาณสัมปันโน (๔ สี ทั้งเล่ม)

ปี ๒๕๔๑ หนังสือ **พ่อแม่ครูอาจารย์** เนื่องในวาระเปิดโครงการช่วยชาติ (ภาพลายเส้น โดย... อาจารย์ญาณพล วิเชียรเขต และคุณธนารัตต์ โสตะจินดา)

ปี ๒๕๔๓ หนังสือ **เจ้านิยตเถรตฤ** เนื่องในงานพระราชเพลิงศพหลวงพ่อพุทธ ญาณโย (๔ สี ทั้ง เล่ม)

ปี ๒๕๔๕ หนังสือ **พระโพธิธรรมอาจารย์เถร** เนื่องในงานพระราชทานเพลิงศพหลวงปู่สุวัจน์ สุวโจ (๔ สี ทั้งเล่ม) และแถบเสียงประวัติย่อ

ปี ๒๕๔๖ หนังสือ **หลวงปู่เจี๊ยะ จุนโท พระผู้เป็นดั่งผ้าชีริ้วห่อทอง** จัดทำเนื่องในวาระฉลองปฏิทินที่ดีเยี่ยม (๔ สี ทั้งเล่ม) และแถบเสียงประวัติย่อ

ปี ๒๕๔๖ หนังสือ **หลวงตามหาบัว มหัทศจรย มหาบุรุษผู้ยิ่งใหญ่**, VCD และเทปสารคดีหลวงตามหาบัว มหัทศจรย มหาบุรุษผู้ยิ่งใหญ่, CD และเทป เพลงหลวงตามหาบัว มหัทศจรย มหาบุรุษผู้ยิ่งใหญ่ จัดทำขึ้นเนื่องในวาระหลวงตามหาบัวมอบทองคำครบ ๑๐ ล้านดอลลาร์ครบ ๑๐ ล้านดอลลาร์ ตามเป้าหมาย

ปี ๒๕๔๗ VCD สารคดี **ตั้งดวงตะวัน** จัดทำขึ้นเพื่อให้สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ทอดพระเนตรเนื่องในวาระเปิดโครงการช่วยชาติที่สวนอัมพร และอัลบั้มเพลง **ธรรมลีลา มหาบุรุษรักแผ่นดิน** ซึ่งจัดทำขึ้นเนื่องในวาระ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าหญิงจุฬาภรณฯ เสด็จรับทองคำตันที่ ๑๑ ณ สวนแสงธรรม

ปี ๒๕๔๗ หนังสือ **หลวงปู่เจี๊ยะ จุนโท พระผู้เป็นดั่งผ้าชีริ้วห่อทองฉบับสมบูรณ์** VCD และเทป สารคดี หลวงปู่เจี๊ยะ จุนโท พระผู้เป็นดั่งผ้าชีริ้วห่อทอง และ CD และเทปเพลงพระผู้เป็นดั่งผ้าชีริ้วห่อทอง จัดทำเนื่องในงานพระราชทานเพลิงศพหลวงปู่เจี๊ยะ จุนโท

ปี ๒๕๔๘ CD ประวัติย่อพระสุธรรมคณาจารย์ (หลวงปู่เหรียญ วรลาโภ) จัดขึ้นเพื่อบูชาคุณเนื่องในงานทำบุญ ๑๐๐ วัน และในงานพระราชทานเพลิงศพ

ปี ๒๕๔๙ หนังสือ **พระศรี มหาวิโร พระผู้มากล้นด้วยบุญบารมี** และ CD ประวัติ จัดทำเนื่องในวาระมหามงคล หลวงปู่ศรี มหาวิโร วัดป่ากุง จังหวัดร้อยเอ็ด สิริอายุครบ ๙๐ ปี

ปี ๒๕๕๐ หนังสือ **ธรรมะทะเลโลกของท่านพ่อลี ธรรมโร** จัดทำเนื่องในงานบำเพ็ญกุศลอุทิศถวาย พระสุทธิธรรมรังสีคัมภีรเมธาจารย์ (ท่านพ่อลี ธรรมโร)

ครบรอบวันมรณภาพ ปีที่ ๔๖ ณ วัดโศการาม

ปี ๒๕๕๐ หนังสือ **หลวงปู่ทา จารุขโม โพร อริยเจ้าผู้มีธรรมงามพร้อม** วัดถ้ำซบมีต จังหวัดนครราชสีมา จัดทำเนื่องในงานพระราชทานเพลิงศพ

ปี ๒๕๕๐ หนังสือ **พระอาจารย์ชิต จิตจิตโต พระผู้มีจิตตั้งมั่น** วัดป่าดงคล้อย จังหวัดเพชรบูรณ์ จัดทำเนื่องในงานพระราชทานเพลิงศพ

ปี ๒๕๕๑ หนังสือ **ท่านพ่อลี ธมฺมธโร พระอริยเจ้าผู้มีพลังจิตแก่กล้า**, หนังสือ **พระธุดงค์เจดีย์เจดี๋ยแห่งพระอรหันต์**, CD เพลงตามรอยธรรมท่านพ่อลี ธมฺมธโร, VCD สารคดีตามรอยพระอรหันต์ จัดทำเนื่องในงานบำเพ็ญกุศลอุทิศถวาย ท่านพ่อลี ธมฺมธโร ครบรอบวันมรณภาพ ปีที่ ๔๗ และฉลองพระธุดงค์เจดีย์ ณ วัดโศการาม

ปี ๒๕๕๑ CD **ประวัติ หลวงปู่ศรี มหาวีโร พระผู้มากล้นด้วยบุญบารมี** เนื่องในวาระฉลองอายุครบ ๙๒ ปี วัดป่ากุง จังหวัดร้อยเอ็ด

ปี ๒๕๕๑ หนังสือ **พ่อแม่ครูอาจารย์ ชีวประวัติ คติธรรม และปฏิปทา** จัดทำเนื่องในวาระมหามงคลสิริอายุวัฒนะครบ ๙๕ ปี ๗๔ พรรษาของพ่อแม่ครูอาจารย์ พระธรรมวิสุทธิมงคล (หลวงตามหาบัว ญาณสมฺปนฺโน) ฯลฯ

ด้วยเหตุที่กล่าวมาข้างต้นท่านพระอาจารย์ฯ จึงไม่สามารถทำตามท้องที่หลวงปู่เจี๊ยะสั่งว่า “๑๐ ปีแรกที่ภูผาส่งห้ามยุ่งกับใคร” ท่านจึงกล่าวติดตลกว่า “เพราะอย่างนี้เอง ชีวิตเราถึงยุ่งยากมาเท่าทุกวันนี้ และอาจจะยุ่งแบบไม่มีวันจบสิ้น คือยุ่งแบบมารารอน”

ปี ๒๕๓๘ คุณศรีประไพ คล่องคำนวณการ เป็นประธานทอดกฐินสร้างกุฏิที่วัดป่าภูผาส่ง

ปี ๒๕๓๙ คุณเฉลิมพล ชาญวิเศษ เป็นประธานทอดกฐินที่วัดป่าภูผาส่ง

ปี ๒๕๔๐ พระราชสังวรญาณ (หลวงปู่พุทธจาญโย) เป็นประธานฝ่ายสงฆ์ พลเอกเรวัต บุญทับ แม่ทัพภาค ๒ และพลตำรวจโทแหลมทอง ญาณอุบล ผู้บัญชาการตำรวจภูธร ภาค ๓ เป็นประธานฝ่ายฆราวาสทอดกฐินที่วัดป่าภูผาส่ง

ปี ๒๕๔๒ พลเอกสนั่น มะเร็งสิทธิ์ แม่ทัพภาค ๒ เป็นประธานทอดผ้าป่าสามัคคีที่วัดป่าภูผาส่ง

ปี ๒๕๔๔ หม่อมเจ้าหญิงพันธ์สวัสดิ กิตติยากร (หม่อมแม่ พระองค์เจ้าโสสมสวัสดิฯ) เป็นประธานทอด

ผ้าป่าที่วัดป่าภูผาส่ง

ปี ๒๕๔๔ ฐิติพินาหรือสอร์ท โดยคุณไสว - คุณจินตนา พงษ์เกษตรรัตน์ เป็นประธานถวายผ้ากฐินสามัคคี ณ วัดป่าภูผาส่ง

ปี ๒๕๔๖ คุณป้าสำราญ ปัญญาสิริ เป็นประธานทอดผ้ากฐินสามัคคีที่วัดป่าภูผาส่ง

ปี ๒๕๔๗ ทางวัดป่าภูผาส่งจัดงานทอดกฐินวัดป่าภูผาส่งเน้นการปฏิบัติตามแนวทางพระป่าสายกรรมฐานของท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต ที่เคร่งครัดในรูปองค์และพระธรรมวินัย ถือการฉันมื้อเดียว อาสนะเดี่ยว ฉันเฉพาะในบาตร, ป้าย ๓ โมง ทำกิจวัตรพร้อมกัน, ๖ โมงเย็น ทำวัตรสวดมนต์ นั่งสมาธิภาวนา เปิดเทศน์ครูบาอาจารย์สายกรรมฐาน, จำวัด ๔ ห่อม ขึ้นตี ๓, ตี ๓ ครั้ง ทำวัตรสวดมนต์ พร้อมกันและฟังธรรมเทศนาครูบาอาจารย์สายกรรมฐาน, ในพรรษาถืออุตงค์เพิ่มขึ้นอีก ๑ ข้อ คือ รับประทานอาหารที่บิณฑบาตได้เท่านั้น ไม่รับอาหารที่ตามมาส่งที่หลัง

ท่านพระอาจารย์มหาธีรนาถ ได้แสดงธรรมเกี่ยวกับเรื่อง วัดป่า และภูผาป่าเขาเนื่องในงานทอดผ้าป่าสามัคคีที่หม่อมเจ้าหญิงพันธ์สวัสดิ กิตติยากร เป็นประธานว่า

“วัดคือมหาวิทยาลัยสงฆ์ชั้นเอก สำหรับมนุษย์บุคคล ผู้มีชีวิตมุ่งหวังแสวงหาความจริงอันประเสริฐ อารยะธรรมอันประเสริฐ จะปรากฏขึ้นแก่สายตาชาวโลกได้ต้องอาศัยการปฏิบัติดีเพื่อเข้าถึงความเป็นผู้ประเสริฐตามหลักพุทธศาสตร์

ภูผาป่าเขา ล้วนบรรยายศาสตร์ คือความจริงแห่งสรรพสิ่ง ความเมตตาด้วยความจำเป็นเสมอสำหรับมนุษย์ผู้มีลมหายใจโดยต้องอาศัยกันและกัน การที่เราจะวิ่งเข้าสู่เส้นชัยแห่งความเป็นเลิศ ต้องควมฝึทำด้วยการเสียสละและแบ่งปัน

พระป้านั้น ท่านมีความเป็นอยู่อย่างเรียบง่าย ไม่มีสมบัติพัสถานใดๆ มารกรุงรังจิตใจให้เศร้าหมอง การก่อสร้างถาวรวัตถุก็มีความจำเป็นสำหรับสาธุชนผู้มาเกี่ยวข้องเท่านั้น ส่วนพระนั้นควรสร้างใจให้ถาวรด้วยความดี ซึ่งมีค่าเลิศยิ่งกว่าการสร้างถาวรวัตถุ ที่จะสร้างหรือจักสร้างให้ถาวรในอนาคต”

ศิษยานุศิษย์เรียบเรียง
๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๑

สารบัญ

อนุโมทนาบุญ ๑

ประวัติย่อวัดป่าภูผาสอง ๒

ทำวัตรเช้า

๑. คำบูชาพระรัตนตรัย ๙

๒. บุญพภาคณมการ ๑๐

๓. บทพุทธานุสสติ ๑๐

๔. บทธัมมานุสสติ ๑๒

๕. บทสังฆานุสสติ ๑๓

๖. ระตะนัตตะยัปปะณามะคาถา ๑๔

๗. สังเวคะปริวัตตะตะนะปาฐะ ๑๕

บทสวดมนต์ต่อท้ายทำวัตรเช้า

๘. นัตถิเม สระระณัง อัญญัง ๒๐

๙. นะมะการะลิตธิคาถา ๒๐

๑๐. สัมพุทธะ ๒๑

๑๑. นะโมการะอัญญุสะกะ ๒๒

๑๒. มังคะละสุตตัง ๒๒

๑๓. ระตะนะสุตตัง ๒๓

๑๔. กะระณียะเมตตะสุตตัง ๒๗

๑๕. ชันธะปริวัตตัง ๒๘

๑๖. โมระปริวัตตัง ๒๙

๑๗. อาภานาภियะปริวัตตัง ๓๐

๑๘. วัฏฏะกะปริวัตตัง ๓๒

๑๙. อังคูลิมาละปริวัตตัง ๓๒

๒๐. โพชฌังคะปริวัตตัง ๓๓

๒๑. อะระยะยะปริวัตตัง ๓๔

๒๒. เทวะตาอุยโยชะนะคาถา ๓๔

๒๓. ชะยะปริวัตตัง ๓๕

๒๔. โส อัตถะลัทโธ ๓๕

๒๕. สุขาภิยาจะนะคาถา ๓๕

๒๖. สักกัตวา พุทธะระตะนัง ๓๖

๒๗. นักขัตตะยักกะภูตานัง ๓๗

๒๘. ยังกิญจิ ระตะนัง โลเก ๓๗

๒๙. ตังชะณิกะปัจจะเวกชะณะวิธี ๓๘

๓๐. กายะคะตาสะติปาฐะ ๓๙

๓๑. ปัตติทานะคาถา ๔๑

๓๒. แผ่เมตตา ๔๒

๓๓. แผ่เมตตาและอุทิศส่วนกุศลแบบย่อ ๔๓

ทำวัตรเย็น

๓๔. คำบูชาพระรัตนตรัย ๔๔

๓๕. บุญพภาคณมการ ๔๕

๓๖. บทพุทธานุสสติ ๔๕

๓๗. บทพุทธานุสสติ ๔๖

๓๘. บทธัมมานุสสติ ๔๘

๓๙. บทธัมมานุสสติ ๔๘

๔๐. บทสังฆานุสสติ ๕๐

๔๑. บทสังฆานุสสติ ๕๑

บทสวดมนต์ต่อท้ายทำวัตรเย็น

๔๒. ธรรมะจักกัปปะวัตตะนะสูตร ๕๔

๔๓. อะนัตตะลักขณะสูตร ๖๐

๔๔. อาทิตตะปริยายะสูตร ๖๔

๔๕. อะตีตะปัจจะเวกชะณะปาฐะ ๖๗

๔๖. อะภินะปัจจะเวกชะณะปาฐะ ๖๘

๔๗. ปัตติทานะคาถา ๖๙

๔๘. แผ่เมตตา ๗๐

๔๙. แผ่เมตตาและอุทิศส่วนกุศลแบบย่อ ๗๑

บทสวดมนต์พิเศษ

๕๐. พระสังคินี ๗๒

๕๑. พระวิมังค์ ๗๒

๕๒. พระธาตุกะถา ๗๓

๕๓. พระปุคคะละปัญญัตติ ๗๓

๕๔. พระกะถาวัตถุ ๗๓

๕๕. พระยมก ๗๔

๕๖. พระมหาปัทมฐาน ๗๔

๕๗. พระธรรมะสังคินีมาติกา ๗๔

๕๘. โอวาทะปาฏิโมกขาปิปาฐุ ๗๖

๕๙. สีสุทเทสะปาฐะ ๗๗

๖๐. ตายนคาถา ๗๗

๖๑. สามเณรลิกขา ๗๘

สารบัญ

ศาสนพิธี

หมวดอุปสมบท

๖๒. วิธีบรรพชาอุปสมบทแบบเอสาหัง ๘๐

หมวดวินัยกรรม

๖๓. ทำพินทุ์กัปปะ.....	๘๔
๖๔. อธิษฐาน	๘๔
๖๕. คำอธิษฐานบริหารต่างๆ	๘๔
๖๖. วิกัปป	๘๕
๖๗. คำเสียดสละไตรจีวรล่วงราตรี.....	๘๖
๖๘. คำเสียดสละอติเรกจีวรล่วง ๑๐ วัน	๘๗
๖๙. คำเสียดสละอติเรกบาตรล่วง ๑๐ วัน	๘๗
๗๐. วิธีแสดงอาบัติ	๘๘
๗๑. นิสัย	๘๙
๗๒. จำพรรษา	๙๐
๗๓. คำสัตตาทะ	๙๐
๗๔. คำขอขมารวม.....	๙๑
๗๕. ขอขมา.....	๙๑
๗๖. คำให้พรเมื่อมีผู้ขอขมา.....	๙๒
๗๗. อุโบสถ.....	๙๒
๗๘. การขอโอกาสสวดปาฏิโมกข์และ ตั้งญัตติปวารณา	๙๒
๗๙. วิธีสวดปาฏิโมกข์ย่อ	๙๓
๘๐. ปวารณา.....	๙๔
๘๑. อธิกมาส อธิกวาร และปักขคณนาวิธี.....	๙๖
๘๒. วัฏจักรแห่งอธิกมาส	๙๗
๘๓. การแบ่งฤดูและการบอกฤดู	๙๘
๘๔. วิธีเปลี่ยนนุพพกิจพระปาฏิโมกข์	๙๘

วิธีกฐินอย่างธรรมเนียมดึก

๘๕. คำถวายผ้ากฐินทาน.....	๑๐๑
๘๖. คำอุปโลกน์กฐิน	๑๐๑
๘๗. ญัตติทุติยกรรมวาจา	๑๐๓
๘๘. คำกรานกฐิน	๑๐๔
๘๙. คำเสนอนุโมทนากฐิน	๑๐๔
๙๐. คำอนุโมทนากฐิน	๑๐๕
๙๑. ทำกัปปิยะ.....	๑๐๕

คำอาราธนาและเบ็ดเตล็ด

๙๒. คำอาราธนาพระปริต	๑๐๖
๙๓. คำอาราธนาศีล ๕	๑๐๖
๙๔. คำอาราธนาศีล ๘	๑๐๖
๙๕. คำอาราธนาอุโบสถศีล	๑๐๖

สรณคมน์ และ คีล

๙๖. เบญจคีล (คีล ๕)	๑๐๗
๙๗. คีล ๘ และอุโบสถศีล	๑๐๗
๙๘. คำชักผ้าบังสุกุล.....	๑๐๘
๙๙. คำถวายสังฆทาน	๑๐๘
๑๐๐. คำถวายสังฆทานอุทิศ	๑๐๘
๑๐๑. คำถวายผ้าป่า	๑๐๙
๑๐๒. คำอุปโลกน์สังฆทาน	๑๐๙
๑๐๓. อาราธนาธรรม (สวดทำนองสรภัญญะ)	๑๑๐
๑๐๔. มาลาบูชาคุณ.....	๑๑๐
รายนามผู้ร่วมพิมพ์หนังสือสวดมนต์	๑๑๑

ทำวัตรเช้า

(๑) คำบูชาพระรัตนตรัย

อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ ภะคะวา,

พระผู้มีพระภาคเจ้า, เป็นพระอรหันต์, ดับเพลิงกิเลสเพลิงทุกข์
สิ้นเชิง, ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง,

พุทฺธัง ภะคะวันตัง อะภิวาเทมิ.

ข้าพเจ้าอภิวาทพระผู้มีพระภาคเจ้า, ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน (กราบ)

สวักขาโต ภะคะวะตา ธัมโม,

พระธรรมเป็นธรรมที่พระผู้มีพระภาคเจ้า, ตรัสไว้ดีแล้ว,

ธัมมัง นะมัสสามิ. ข้าพเจ้านมัสการพระธรรม (กราบ)

สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ,

พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า, ปฏิบัติดีแล้ว,

สังฆัง นะมามิ. ข้าพเจ้านอบน้อมพระสงฆ์ (กราบ)

(๒) บุพพภาคนมการ

(เห็นทะ มะยัง พุทธัสสะ ภาคะวะโต บุพพะภาคะนะมะการัง กะโรมะ เส ฯ)

นะโม	ตัลสะ	ภาคะวะโต,	ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคเจ้า,
			พระองค์นั้น,
อะระหะโต,			ซึ่งเป็นผู้ไกลจากกิเลส,
สัมมาสัมพุทธัสสะ.			ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง

(ว่า ๓ ครั้ง)

(๓) บทพุทธานิถุติ

(เห็นทะ มะยัง พุทธานิถุติง กะโรมะ เส ฯ)

โย โส	ตะถาคะโต,	พระตถาคตเจ้านั้น	พระองค์ใด,
อะระหัง,		เป็นผู้ไกลจากกิเลส,	
สัมมาสัมพุทธโ,		เป็นผู้ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง,	
วิชชาจะระณะสัมปันโน,		เป็นผู้ถึงพร้อมด้วยวิชา และจรณะ,	
สุคะโต,		เป็นผู้ไปแล้วด้วยดี,	
โลกะวิทู,		เป็นผู้รู้โลกอย่างแจ่มแจ้ง,	
อะนุตตะโร	ปฺริสัทธัมมะสาระถิ,	เป็นผู้สามารถฝึกบุรุษที่สมควรฝึก-	ได้
		อย่างไม่มีไครยิ่งกว่า,	
ลัตถา	เทวะมะนุสสาณัง,	เป็นครูผู้สอนของเทวดาและมนุษย์-	ทั้งหลาย,
พุทธโ,		เป็นผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานด้วยธรรม,	
ภาคะวา,		เป็นผู้มีความเจริญ จำแนกธรรม-	สั่งสอนสัตว์

โย อิมัง โลกัง สะเทวะกัง สะมาระกัง สะพรัหมะกัง, สัสสะมะณะ-
พรัหมะณิง ปะชัง สะเทวะมะนุสสัง สะยัง อะภิญญา สัจฉิกัตถวา
ปะเวเทสิ,

พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์ใด, ได้ทรงทำความดับทุกข์ให้แจ้งด้วยพระ-
ปัญญาอันยิ่งเองแล้ว, ทรงสอนโลกนี้ พร้อมทั้งเทวดา มาร พรหม และ
หมู่สัตว์, พร้อมทั้งสมณพราหมณ์, พร้อมทั้งเทวดาและมนุษย์ให้รู้ตาม,

โย ธัมมัง เทเสสิ,

พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์ใด,

ทรงแสดงธรรมแล้ว,

อาทิกัลยาณัง,

ไฟเราะในเบื้องต้น,

มัชฌะกัลยาณัง,

ไฟเราะในท่ามกลาง,

ปะริโยสานะกัลยาณัง,

ไฟเราะในที่สุด,

สาตถัง สัพพะัญชะนัง เกวะละปะริปุณณัง ปะริสุทฐัง พรัหมะจะริยัง
ปะกาเสสิ,

ทรงประกาศพรหมจรรย์, คือแบบแห่งการปฏิบัติอันประเสริฐบริสุทธิ์-
บริบูรณ์สิ้นเชิง, พร้อมทั้งอรรณะพร้อมทั้งพยัญชนะ

ตะมะหัง ภาคะวันตัง อะภิปุชะยามิ, ข้าพเจ้าบูชาอย่างยิ่งเฉพาะพระผู้มี-
พระภาคเจ้าพระองค์นั้น

ตะมะหัง ภาคะวันตัง สิระสา

ข้าพเจ้านอบน้อมพระผู้มีพระภาค-

นะมามิ ฯ

เจ้าพระองค์นั้นด้วยเศียรเกล้า

(กราบระลึกถึงพระพุทธคุณ)

(๔) บทธัมมาภิกขุติ

(หันหน้า มะยัง ธัมมาภิกขุติง กะโรมะ เส ฯ)

โย โส ส้วากขาโต ภาคะวะตา		พระธรรมนั้นใด, เป็นสิ่งที่พระผู้-
ธัมโม,		มีพระภาคเจ้า, ได้ตรัสไว้ดีแล้ว,
สันทิฏฐิโก,		เป็นสิ่งที่ผู้ศึกษาและปฏิบัติพึง-
		เห็นได้ด้วยตนเอง,
อะกาลิโก,		เป็นสิ่งที่ปฏิบัติได้และให้ผลได้-
		ไม่จำกัดกาล,
เอหิปปัสสิโก,		เป็นสิ่งที่ควรกล่าวแก่ผู้อื่นว่า ท่าน-
		จงมาดูเถิด,
โอปะนะยิโก,		เป็นสิ่งที่ควรน้อมเข้ามาใส่ตัว,
ปัจจัตตัง เวทิตัพโพ วิญญูหิ,		เป็นสิ่งที่ผู้รู้ก็รู้ได้เฉพาะตน,
ตะมะหัง ธัมมัง อะภิปุชชะยามิ,		ข้าพเจ้าบูชาอย่างยิ่งเฉพาะพระ-
		ธรรมนั้น
ตะมะหัง ธัมมัง สิริสะสา นะมามิ ฯ		ข้าพเจ้านอบน้อมพระธรรมนั้น-
		ด้วยเศียรเกล้า ฯ

(กราบระลึกถึงพระธรรมคุณ)

(๕) บทสังฆาภิกขุ

(หันทะ มะยัง สังฆาภิกขุติง กะโรมะ เส ฯ)

โย โส สุปะฏิปันโน ภาวะวะโต สาวะกะสังโฆ,

สงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้านั้น หมูไต่, ปฏิบัติดีแล้ว,

อุชุปะฏิปันโน ภาวะวะโต สาวะกะสังโฆ,

สงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้าหมูไต่, ปฏิบัติตรงแล้ว,

ญายะปะฏิปันโน ภาวะวะโต สาวะกะสังโฆ,

สงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้าหมูไต่,

ปฏิบัติเพื่อรู้ธรรมเป็นเครื่องออกจากทุกข์แล้ว,

สามีจิปะฏิปันโน ภาวะวะโต สาวะกะสังโฆ,

สงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้าหมูไต่, ปฏิบัติสมควรแล้ว,

ยะทิทัง, ได้แก่บุคคลเหล่านี้คือ,

จัตตาริ ปุริสะยุคานิ อัมมุตตะ ปุริสะปุคคะลา,

คู่แห่งบุรุษ ๔ คู่ นับเรียงตัวบุรุษได้ ๘ บุรุษ,

เอสะ ภาวะวะโต สาวะกะสังโฆ,

นั้นแหละสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า,

อาหุไนโย, เป็นสงฆ์ควรแก่สักการะที่เขานำมาบูชา,

ปาหุไนโย, เป็นสงฆ์ควรแก่สักการะที่เขาจัดไว้ต้อนรับ,

ทักขิไณโย, เป็นผู้ที่ควรรับทักษิณาทาน,

อัญชะลิกะระณีโย, เป็นผู้ที่บุคคลทั่วไปควรทำอัญชลี,

อะนุตตะรัง ปุณฺณิกเขตตัง โลกัสสะ,

เป็นเหนือนาบุญของโลก ไม่มีนาบุญอื่นยิ่งกว่า,

ตะมะหัง ลังฆัง อะภิปุชชยามิ,

ข้าพเจ้าบูชาอย่างยิ่งเฉพาะพระสงฆ์หมู่ นั้น,

ตะมะหัง ลังฆัง สิริสะ นะมามิ ฯ

ข้าพเจ้านอบน้อมพระสงฆ์หมู่ นั้นด้วยเศียรเกล้า

(กราบระลึกถึงพระสังฆคุณ)

(๖) ระตะนัตตะยัปปะณามะคาถา

(เห็นหะ มะยััง ระตะนัตตะยัปปะณามะคาถาโย เจวะ

สังเวคะปะริกิตตะนะ ปาฐัญจะ ภาณามะ เส ฯ)

พุทโธ สุสุทโธ กะรุณามะหัตถะโว,

พระพุทธเจ้าผู้บริสุทธิ์ มีพระกรุณาดุจห้วงมหรรณพ;

โยจจันตะสุทธานัพพะระญาณะโลจนะโน,

พระองค์ใด, มีตาคือญาณอันประเสริฐหมดจดถึงที่สุด;

โลกัสสะ ปาปุปะกิเลสสะมาตะโก,

เป็นผู้ฆ่าเสียซึ่งบาปและอุปกิเลสของโลก;

วันทามิ พุทธัง อะหะมาทะเรนะ ตัง,

ข้าพเจ้าไหว้พระพุทธเจ้าพระองค์นั้น, โดยใจเคารพเอื้อเฟื้อ;

ธัมโม ปะทีโป วียะ ตัสสะ สัตถุโน,

พระธรรมของพระศาสดา, สว่างรุ่งเรืองเปรียบดวงประทีป,

โย มัคคะปากามะตะเกทะภินนะโก,

จำแนกประเภทคือ มรรค ผล นิพพาน ส่วนใด;

โลกุตตะโร โย จะ ตะทัตถะทีปะโน,

ซึ่งเป็นตัวโลกุตตระ, และส่วนใดที่ชี้แนวแห่งโลกุตตระนั้น;

วันทามิ ธัมมัง อะหะมาหะเรนนะ ตัง,

ข้าพเจ้าไหว้พระธรรมนั้น โดยใจเคารพเอื้อเฟื้อ;

สังโฆ สุขเขตตาภะยะติเขตตะสังญูโต,

พระสงฆ์ เป็นนาบุญอันยิ่งใหญ่กว่านาบุญอันดีทั้งหลาย;

โย ทิฏฐะสันโต สุคะตานุโพธะโก,

เป็นผู้เห็นพระนิพพาน, ตรัสรู้ตามพระสุคตหมู่ใด;

โลลัปปะหิโน อะริโย สุขเมธะโส,

เป็นผู้ละกิเลสเครื่องโลเล, เป็นพระอริยเจ้ามีปัญญาดี;

วันทามิ สังฆัง อะหะมาหะเรนนะ ตัง,

ข้าพเจ้าไหว้พระสงฆ์หมุ่ นั้น, โดยใจเคารพเอื้อเฟื้อ;

อิจเจวะเมกัันตะภิปุชชะเนยยะกัง, วัตถุตตะยัง วันทะยะตาภิสังขะตัง,

บุญยัง มะยา ยัง มะมะ สัพพะปัททะวา, มา โหนตุ เว ตัสสะ

ปะภาวะสิทธิยา ฯ

บุญใด ที่ข้าพเจ้าผู้ไหว้อยู่ซึ่งวัตถุสาม, คือพระรัตนตรัยอันควร-
บูชายิ่งโดยส่วนเดียว, ได้กระทำแล้วเป็นอย่างยิ่งเช่นนี้,
ขออุปัทวะทั้งหลาย, จงอย่ามีแก่ข้าพเจ้าเลย, ด้วยอำนาจ-
ความสำเร็จอันเกิดจากบุญนั้น.

(๗) สังเวคะปริกิตตะนะปาฐะ

อิธะ ตะถาคะโต โลก อุปันโน, พระตถาคตเจ้าเกิดขึ้นแล้ว ในโลกนี้;

อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ,

เป็นผู้ไกลจากกิเลส, ตรัสรู้ชอบได้-
โดยพระองค์เอง;

ธัมโม จะ เทสิโต นียยานิโก,	และพระธรรมที่ทรงแสดง,
	เป็นธรรมเครื่องออกจากทุกข์;
อุปะสะมิโก ปะรินิพพานิโก,	เป็นเครื่องสงบกิเลส,
	เป็นไปเพื่อปรีนิพพาน;
สัมโพธะคามิ สุคะตูปะเวทิตโต,	เป็นไปเพื่อความรู้พร้อม,
	เป็นธรรมที่พระสุคตประกาศ;

มะยันตัง ธัมมัง สุตฺวา เอวัง ชานามะ:-

พวกเราเมื่อได้ฟังธรรมนั้นแล้ว, จึงได้รู้อย่างนี้ว่า;

ชาติปิ ทุกขา, แม้ความเกิดก็เป็นทุกข์;

ชะราปิ ทุกขา, แม้ความแก่ก็เป็นทุกข์;

มะระณัมปิ ทุกขัง, แม้ความตายก็เป็นทุกข์;

โสกะปะริทเวหะทุกขะโทมะนัสสุปายาสาปิ ทุกขา,

แม้ความโศก ความรำไรรำพัน ความไม่สบายกาย

ความไม่สบายใจ ความคับแค้นใจก็เป็นทุกข์;

อัปปิเยหิ สัมปะโยโค ทุกโข,

ความประสบกับสิ่งไม่เป็นที่รักที่พอใจก็เป็นทุกข์;

ปิเยหิ วิปปะโยโค ทุกโข,

ความพลัดพรากจากสิ่งเป็นที่รักที่พอใจก็เป็นทุกข์;

ยัมปิจัจัง นะ ละภะติ ตัมปิ ทุกขัง,

มีความปรารถนาสิ่งใด ไม่ได้สิ่งนั้นนั้นก็ทุกข์;

สังขิตเตนะ ปัญญาปาหะนักรัณธา ทุกขา,

ว่าโดยย่อ อุปาทานชั้นทั้ง ๕ เป็นตัวทุกข์;

เสยยะถิทัง, ได้แก่สิ่งเหล่านี้ คือ:

รูปุปาหะนักรัณธา, ชั้น อัมเป็นที่ตั้งแห่งความยึดมั่น คือรูป;

เวทนะอุปาทานักขันธ, ขันธ อันเป็นที่ตั้งแห่งความยึดมั่น คือเวทนา;
 สัญญาอุปาทานักขันธ, ขันธ อันเป็นที่ตั้งแห่งความยึดมั่น คือสัญญา;
 สังขารอุปาทานักขันธ, ขันธ อันเป็นที่ตั้งแห่งความยึดมั่น คือสังขาร;
 วิญญาณอุปาทานักขันธ, ขันธ อันเป็นที่ตั้งแห่งความยึดมั่น คือวิญญาณ;
 เยสัณ ปะริณฺญาเย, เพื่อให้สาวกกำหนดรอบรู้ อุปาทานขันธเหล่านี้เอง;
 ธรรมะมาโน โส ภาคะวา,

 จึงพระผู้มีพระภาคเจ้านั้น, เมื่อยังทรงพระชนม์อยู่;

เอวัง พะหุลัง สาวะเก วิเนติ,

 ย่อมทรงแนะนำสาวกทั้งหลาย, เช่นนี้เป็นส่วนมาก;

เอวัง ภาคา จะ ปะนัสสะ ภาคะวะโต สาวะเกสุ อะนุสาสะนี,

พะหุลา ปะวัตตะติ,

 อนึ่ง คำสั่งสอนของพระผู้มีพระภาคเจ้านั้น, ย่อมเป็นไปในสาวก
 ทั้งหลาย, ส่วนมาก, มีส่วนคือการจำแนกอย่างนี้ว่า:-

รูปร่าง อะนิจจัง,

รูปร่างไม่เที่ยง;

เวทนา อะนิจจา,

เวทนาไม่เที่ยง;

สัญญา อะนิจจา,

สัญญาไม่เที่ยง;

สังขารา อะนิจจา,

สังขารไม่เที่ยง;

วิญญาณัง อะนิจจัง,

วิญญาณไม่เที่ยง;

รูปร่าง อนัตตา,

รูปร่างไม่ใช่ตัวตน;

เวทนา อนัตตา,

เวทนาไม่ใช่ตัวตน;

สัญญา อนัตตา,

สัญญาไม่ใช่ตัวตน;

สังขารา อนัตตา,

สังขารไม่ใช่ตัวตน;

วิญญาณัง อนัตตา,

วิญญาณไม่ใช่ตัวตน;

สัพเพ สังขารา อะนิจจา,

สังขารทั้งหลายทั้งปวงไม่เที่ยง;

สัพเพ ธัมมา อนัตตาทิ, **ธรรมทั้งหลายทั้งปวง ไม่ใช่ตัวตน-**
ดั่งนี้.

เต มะยัง (หญิงว่า **ตา มะยัง**) **โอดิตณนามะหะ, ชาตिया, ชะรามะระเณนะ,**
 พวกเราทั้งหลาย เป็นผู้ถูกครอบงำแล้ว; โดยความเกิด โดย
 ความแก่และความตาย;

โสเกหิ ประริเทเวหิ ทุกเขหิ โทมะนัสเสหิ อุปายาเสหิ,
 ด้วยความโศก ความรำไรรำพัน ความไม่สบายกาย ความไม่-
 สบายใจ ความคับแค้นใจทั้งหลาย;

ทุกโขติณณา, **เป็นผู้ถูกความทุกข์หยั่งลงแล้ว;**

ทุกขะปะเรตา, **เป็นผู้มีความทุกข์เป็นเบื้องหน้าแล้ว;**

อัปเปวะนามิมัสสะ เกวะลัสสะ ทุกขักขันธัสสะ อันตะกิริยา ปัญญา-
เยถาติ,

ไฉน, การทำที่สุดแห่งกองทุกข์ทั้งสิ้นนี้, จะพึงปรากฏชัดแก่เราได้.

(สำหรับภิกษุ - สามเณรสวด)

จิระปะรินิพพุตัมปิ ตัง ภาคะวันตัง อุททิสสะ อระระหันตัง

สัมมาสัมพุทฺธัง,

เราทั้งหลาย อุทิศเฉพาะพระผู้มีพระภาคเจ้า, ผู้ไกลจากกิเลส, ตรัสรู้
 ขอบได้โดยพระองค์เอง, แม้ปรินิพพานนานแล้วพระองค์นั้น;

สัทธา อะคาร์สัมา อะนะการียัง ปัพพะชิตา,

เป็นผู้มีศรัทธา, ออกบวชจากเรือน, ไม่เกี่ยวข้องด้วยเรือนแล้ว

ตัสมิิง ภาคะวะติ พหัมมะจะริยัง จะรามะ,

ประพฤติดูอยู่ซึ่งพรหมจรรย์, ในพระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น,

ภิกขุทั้งหลาย ลีกขาสาชีวะสะมาป็นนา,

ถึงพร้อมด้วยลีกขา และธรรมเป็นเครื่องเลี้ยงชีวิตของภิกษุทั้งหลาย;

ตั้ง โน พ์รหัมมะจะรียัง อิมัสสะ เกวะลัสสะ ทุกขักขันธัสสะ

อันตะกิริยาเยะ สังวัตตะตตะ ๗

ขอให้พรหมจรรย์ของเราทั้งหลายนั้น, จงเป็นไปเพื่อการทำที่สุด-
แห่งกองทุกข์ทั้งสิ้นนี้ เทอญ

(สำหรับอุบาสก - อุบาสิกาสวด)

จิระปะรินิพพุตัมปิ ตั้ง ภาคะวันตัง สาระณัง คะตา,

เราทั้งหลาย ผู้ถึงแล้วซึ่งพระผู้มีพระภาคเจ้า, แม้ปรินิพพานแล้ว
พระองค์นั้น เป็นสรณะ;

ธัมมัญจะ ภิกขุสังฆัญจะ. ซึ่งพระธรรมด้วย ซึ่งพระสงฆ์ด้วย;

ตัสสะ ภาคะวะโต สาสะนัง ยะถาสะติ ยะถาพะลัง มะนะสิกะโรมะ,

อะนุปะฏิปัชชามะ,

จักทำในใจอยู่, ปฏิบัติตามอยู่, ซึ่งคำสั่งสอนของพระผู้มีพระ-
ภาคเจ้านั้นตามสติกำลัง,

สา สา โน ปะฏิปัตติ, ขอให้ความปฏิบัตินั้น ๆ ของเราทั้งหลาย;

อิมัสสะ เกวะลัสสะ ทุกขักขันธัสสะ อันตะกิริยาเยะ สังวัตตะตตะ ๗

จงเป็นไปเพื่อการทำที่สุดแห่งกองทุกข์ทั้งสิ้นนี้ เทอญ.

จบคำทำวัตรเช้า

(๘) นัตถิ เม สระธัง อัญญัง

นัตถิ เม สระธัง อัญญัง	พุทฺธ เม สระธัง วัระรัง
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ	โหตุ เต ชะยะมังคะลัง
นัตถิ เม สระธัง อัญญัง	ธัมโม เม สระธัง วัระรัง
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ	โหตุ เต ชะยะมังคะลัง
นัตถิ เม สระธัง อัญญัง	สังโฆ เม สระธัง วัระรัง
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ	โหตุ เต ชะยะมังคะลัง ฯ

(๙) นะมะการะสีทธิคาถา

(ทันทะ มะยัง นะมะการะสีทธิคาถาโย ภาณามะ เส ฯ)

โย จักขุมา โมหะมะลาปะกัฏฐุ
 สามังวะ พุทฺธ สุกะโต วิมุตโต
 มารัสสะ ปาสา วินิโมจะยันโต
 ปาเปสิ เขมัง ชะนะตัง วิเนยยัง ฯ
 พุทฺธัง วัระนัตถัง ลีระสา นะมามิ
 โลกัสสะ นาถัญจะ วินายะกัญจะ
 ตันเตชะสา เต ชะยะสีทธิ โหตุ
 สัพพันตะรายา จะ วินาสะเมนตุ ฯ

ธัมโม ฐะไซ โย วัยะ ตัสสะ สัตถุ
 ทัสเสสิ โลกัสสะ วิสุทฺธิมคคัง
 นียยานิโก ธัมมะฐะรัสสะ ฐารี
 สาทาวะโห สันตีกะโร สุจิณฺเณ ฯ
 ธัมมัง วัระนัตถัง ลีระสา นะมามิ

โมหัพปะทาลัง อุปะสันตะทาหัง
 ตันเตชะสา เต ชะยะลิตฺติ โหตุ
 ลััพพันตะรายา จะ วินาสะเมนตุ ฯ

ลัทธิมมะเสนา สุคะตา นุโค โย
 โลกัสะ ปาปูปะกิเลสสะเซตา
 ลันโต สะยัง ลันตินิกโยชะโก จะ
 ลัวากขาตะธัมมัง วิทัง กะโรติ ฯ
 ลังฆัง ะรันตัง ลีระสา นะ मामิ
 พุทธานุพุทฺธัง สะมะลีสละทิกฺขุฉิง
 ตันเตชะสา เต ชะยะลิตฺติ โหตุ
 ลััพพันตะรายา จะ วินาสะเมนตุ ฯ

(๑๐) ลัมพุทฺธ

ลัมพุทฺธ อัญญะวีลัญจะ
 ปัญจะสะตะสะหัสสานิ
 เตลัง ธัมมัญจะ ลังฆัญจะ
 นะมะการานุกาเวนะ
 อะเนกา อันตะรายาปิ

ลัมพุทฺธ ปัญจะปัญญาลัญจะ
 ทะสะสะตะสะหัสสานิ
 เตลัง ธัมมัญจะ ลังฆัญจะ
 นะมะการานุกาเวนะ
 อะเนกา อันตะรายาปิ

ท้าวทะลัญจะ สะหัสสะเก
 นะ मामิ ลีระสา อะหัง
 อาทะเรนนะ นะ मामิหัง
 หันตฺวา ลััพเพ อุปัททะเว
 วินัสสันตุ อะเสสะโต ฯ

จะตุวีสะติสะหัสสะเก
 นะ मामิ ลีระสา อะหัง
 อาทะเรนนะ นะ मामิหัง
 หันตฺวา ลััพเพ อุปัททะเว
 วินัสสันตุ อะเสสะโต ฯ

สัมพุทฺธเต นวตฺตตะระสะเต
 วีสะติสะตะสะหัสสานิ
 เตสัง ฐัมมัญจะ สังฆัญจะ
 นะมะการานุกาเวนะ
 อะเนกา อันทะรายาปิ

อัญญะจัตตาพีสะสะหัสสะเก
 นะมามิ ลีระสา อะหัง
 อาทะเรนนะ นะมามิหัง
 หันต์วา ลัพเพ อุปัททะเว
 วินัสสันตุ อะเสสะโต ฯ

(๑๑) นะโมการะอัญญะกะ

นะโม อะระหะโต สัมมา-
 นะโม อุตตะมะฐัมมัสสะ
 นะโม มะหาสังฆัสสาปิ
 นะโม โอมาร์ยารัทธัสสะ
 นะโม โอมะกาตีตัสสะ
 นะโมการัปปะภาเวนะ
 นะโมการานุกาเวนะ
 นะโมการัสสะ เตชะนะ

สัมพุทฺธัสสะ มะเหลสีโน
 ลีวากขาตัสเสวะ เตนิระ
 วิสุทฺธะสีละทิฏฐิโน
 ระตะนัตตัยัสสะ สาธุกัง
 ตัสสะ วัตถุตตัยัสสะปิ
 วิคัจฉันตุ อุปัททะวา
 สุวัตถิ โหตุ ลัพพะทา
 วิธิมฺหิ โหมิ เตชะวา ฯ

(๑๒) มังคะละสุตตัง

อะเสวะนา จะ พาลานัง
 ปุชา จะ ปุชะนียานัง
 ปะฏิฐปะเทสะวาโส จะ
 อัตตะสัมมาปะณิธิ จะ
 พาหุสัจจัญจะ สิปปัญจะ
 สุภาสิตา จะ ยา วาจา

ปัทธานัญจะ เสวะนา
 เอตัมมังคะละมุตตะมัง ฯ
 ปุพเพ จะ กะตะปุญญะตา
 เอตัมมังคะละมุตตะมัง ฯ
 วินะโย จะ สุสิกขิตโต
 เอตัมมังคะละมุตตะมัง ฯ

มาตาปิตุอุปัฏฐานัง
 อะนาकुลา จะ กัมมันตา
 ทานัญจะ ธัมมะจะรียา จะ
 อะนะวัชชานิ กัมมานิ
 อาระตี วิระตี ปาปา
 อัปปะมาโท จะ ธัมเมสุ
 คาระโว จะ นิวาโต จะ
 กาเลนะ ธัมมัสสะวะนัง
 ชันตี จะ โสวะจัสสะตา
 กาเลนะ ธัมมะสากัจฉา
 ตะโป จะ พรหมะจะริยัญจะ
 นิพพานะสัจฉิกิริยา จะ
 ญุญฺฐัสสะ โลกะธัมเมหิ
 อะโสกัง วิระชัง เขมัง
 เอตาทิสานิ กัตถวานะ
 สัพพัตถะ โสตถิง คัจฉันติ

ปุตตะทาร์สสะ สังคะโห
 เอตัมมังคะละมุตตะมัง ฯ
 ญาตะกานัญจะ สังคะโห
 เอตัมมังคะละมุตตะมัง ฯ
 มัชชะปาณา จะ ลัญญะโม
 เอตัมมังคะละมุตตะมัง ฯ
 สันตุญฺฐิ จะ กะตัญญูตา
 เอตัมมังคะละมุตตะมัง ฯ
 สะมะณานัญจะ ทัสสะนัง
 เอตัมมังคะละมุตตะมัง ฯ
 อะริยะสัจจานะ ทัสสะนัง
 เอตัมมังคะละมุตตะมัง ฯ
 จิตตัง ยัสสะ นะ กัมปะติ
 เอตัมมังคะละมุตตะมัง ฯ
 สัพพัตถะมะปะราชาธิตา
 ดันเตสัง มังคะละมุตตะมันติ ฯ

(๑๓) ระตะนะสุตตัง

ยานีระ ภูตานิ สะมาคะตานิ
 ภูมมานิ วา ยานีวะ อันตะลิกเข
 สัพเพ วะ ภูตา สุมะนา ภาวันตุ
 อะโถปิ สักกัจจะ สุณันตุ ภาสิตัง
 ตัสส์มา หิ ภูตา นิสาเมถะ สัพเพ

เมตตัง กะโรถะ มาหุสึยา ปะชายะ
ทิวา จะ รัตโต จะ หะรันติ เย พะลิง
ตัสมา หิ เน รักขะถะ อัมปะมัตตา ฯ

ยังกิญจิ วิตตัง อิธะ वा หุรัง वा
ลัคเคสุ वा ยัง ระตะนัง ปะณีตัง
นะ โน สะมัง อัตถิ ตะถาคะเตนะ
อิหัมปิ พุทฺธะ ระตะนัง ปะณีตัง
เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ ฯ

ชะยัง วิราคัง อะมะตัง ปะณีตัง
ยะหังคะคา ลักขะมุณี สะมาหิตโต
นะ เตนะ ฐัมเมนะ สัมมัตถิ กิญจิ
อิหัมปิ ฐัมเม ระตะนัง ปะณีตัง
เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ ฯ

ยัมพุทฺธะเสฏฺฐิ ปะริวัณณะยิ สุจิง
สะมาธิมานันตะริกัณฺเฐมาหุ
สะมาธินา เตนะ สะโม นะ วิชชะติ
อิหัมปิ ฐัมเม ระตะนัง ปะณีตัง
เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ ฯ

เย ปุคคะลา อัมมูละ สะตัง ปะสิฏฺฐา
จัตตาริ เอทานิ ยุกานิ โหนติ
เต ทักขิเณยยา สุคะตัสสะ สาวะกา
เอเตสุ ทินนานิ มะหัพพะลานิ
อิหัมปิ สังฆะ ระตะนัง ปะณีตัง
เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ ฯ

เย สุปปะยุดตา มะณะสา ทัพเพนะ
 นิกคามิโน โคตมะสาสะนัมหิ
 เต ปัตติปัตตา อะมะตัง วิคัยหะ
 ลัทธา มุธา นิพพุติง ภูญชะมานา
 อิทัมปิ สังฆะ ระตะนัง ปะณีตัง
 เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ ฯ

ยะถินทะซีโล ปะฐะวิง ลีโต ลียา
 จะตุพภิ วาเตภิ อะลัมปะกัมปิโย
 ตะถูปะมัง ลัมปุริสัง ะหามิ
 โย อะริยะลัจจานิ อะเวจจะ ปัสสะติ
 อิทัมปิ สังฆะ ระตะนัง ปะณีตัง
 เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ ฯ

เย อะริยะลัจจานิ วิภาวะยันติ
 คัมภีระปัญญะนะ สุเทสิตานิ
 กิญจาปิ เต โหนติ ภูลัมปะมัตตา
 นะ เต ภาวัง อัญญะมะมาทียันติ
 อิทัมปิ สังฆะ ระตะนัง ปะณีตัง
 เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ ฯ

สหาวัสสะ ทัสสะนะลัมปะทาเย
 ตะยัสสุ ฐัมมา ชะหิตา ภาวันติ
 ลักกายะทิฏฐิ วิจิกจฉิตัญจะ
 ลีลัพพะตัง วาปิ ยะทตถิ กิญจิ
 จะตุหะปาเยหิ จะ วิปปะมุตโต
 ฉะ จาภิสฺसानานิ อะภัพโพ กาทุง

อิทัมปิ สังฆะ ระตะนัง ปะณีตัง
 เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ ฯ
 กิญจาปิ โส กัมมัง กะโรติ ปาปะกัง
 กาเยนะ วาจาเยนะ เจตะสา वा
 อะภัพโพ โส ตัสสะ ปะฏิกขะทาเย
 อะภัพพะตา ทิฏฐะปะทัสสะ วุตตา
 อิทัมปิ สังฆะ ระตะนัง ปะณีตัง
 เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ ฯ
 ะนัปปะคุมเพ ยะถา ผุสสิตักเค
 คิมหามะมาเส ปะชฺฐะมัสมิง คิมเห
 ตะถูปะมัง ัมมะวะรัง อะเทสะยิ
 นิพพานะคามิง ปะระมัง หิตายะ
 อิทัมปิ พุทฺธะ ระตะนัง ปะณีตัง
 เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ ฯ
 ะโร ะรัญญุ ะระโท ะราหะโร
 อะนุตตะโร ัมมะวะรัง อะเทสะยิ
 อิทัมปิ พุทฺธะ ระตะนัง ปะณีตัง
 เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ ฯ
 ชีณัง ปุราณัง นะวัง นัตถิ สัมภะวัง
 วิรัตตะจิตตายะติเก ะวัสมิง
 เต ชีณะพีชา อะวิรุฬฺหิฉันทา
 นิพพันติ ธีรา ยะถายัมปะทีโป
 อิทัมปิ สังฆะ ระตะนัง ปะณีตัง
 เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ ฯ

ยานีระ ภูตานิ สะมาคะตานิ
 ภูมมานิ วา ยานีวะ อันตะลิกเข
 ตะถาคะตัง เทวะมะนุสสะปุชิตัง
 พุทฺธัง นะมัสสามะ สุวัตถิ โหตุ ฯ

ยานีระ ภูตานิ สะมาคะตานิ
 ภูมมานิ วา ยานีวะ อันตะลิกเข
 ตะถาคะตัง เทวะมะนุสสะปุชิตัง
 ฐัมมัง นะมัสสามะ สุวัตถิ โหตุ ฯ

ยานีระ ภูตานิ สะมาคะตานิ
 ภูมมานิ วา ยานีวะ อันตะลิกเข
 ตะถาคะตัง เทวะมะนุสสะปุชิตัง
 สังฆัง นะมัสสามะ สุวัตถิ โหตุ ฯ

(๑๔) กะระณียะเมตตะสุตตัง

กะระณียะมัตถะกุสะเลนะ	ยันตัง สันตัง ปะทัง อะภิสะเมจจะ
ลักโก อุชฺฐุ จะ สุหุชฺฐุ จะ	สุวะโจ จัสสะ มุฑฺฒุ อะนะติมานิ
สันตุสสะโก จะ สุภะโร จะ	อัปปะกิจโจ จะ สัลละหุกะวุตติ
สันตินทริโย จะ นิปะโก จะ	อัปปะคัพโหม กุเลสุ อะนะนุคิทโธ
นะ จะ ชุทฺทัง สะมาจะเร กิณฺณจิ	เยนะ วิณฺณญฺญุ ปะเร อุปะวะเทยยุง
สุชินโน วา เขมิโน โหนตุ	สัพเพ สัตตา ภะวันตุ สุขิตัตตา
เย เกจิ ปาณะภูตฺตติ	ตะสา วา ถาวะรา วา อะนะวะเสสา
ทีฆา วา เย มะหันตา วา	มัชฌิมา รัสสะกา อะณุกะณฺฐา
ทีฆุจฺฉา วา เย จะ อะทีฆุจฺฉา	เย จะ พุเร วะสันติ อะวิทุเร

ภูตา วา ลัมภะเวลี วา
 นะ ปะโร ปะรัง นิภพเพถะ
 พฺยาโรสะนา ปะฐิมะลัญญา
 มาตา ยะธา นียง ปุตตัง
 เอวัมปิ ลัมพะภูเตสุ

เมตตัญจะ ลัมพะโลกัสมิง
 อุทัง อะโร จะ ติริยัญจะ
 ตัญญัญจะรัง นิลินโน วา
 เอตัง สะติง อะธิญญายะ
 ทัญญัญจะ อะนุปะคัมมะ ลีละวา
 กาเมสุ วิเนยยะ เคธัง

ลัมพะ ลัตตา ภาวันตุ สุขิตัตตา
 นาติมัญญะถะ กัตถะจิ นัง กิญจิ
 นาญญะมัญญัสสะ ทุกขะมิจเจยยะ
 อายุสา เอกะปุตตะมะนุรักเข
 มานะลัมภาวะเย อะปะริมาณัง
 มานะลัมภาวะเย อะปะริมาณัง
 อะลัมพาทัง อะเวรัง อะสะปุตตัง
 สะยาโน วา ยาวะตัสสะ วิคะตะมิทโธ
 พรหมะเมตัง วิหารัง อิธะมาหุ
 ทัสสะเนนะ ลัมปนโน
 นะ หิ ชาตุ คัมภะเสยยัง ปุณะเรตีติ ฯ

(๑๕) ชั้นระประริตตัง

วิฐุปักเขหิ เม เมตตัง
 ฉัพฺยาปุตเตหิ เม เมตตัง
 อะปาหะเกหิ เม เมตตัง
 จะตูปปะเทหิ เม เมตตัง
 มา มัง อะปาหะโก หิงสิ
 มา มัง จะตูปปะโท หิงสิ
 ลัมพะ ลัตตา ลัมพะ ปาณา
 ลัมพะ ภัทธานิ ปัสสันตุ
 อัมปะมาโน พุทโธ อัมปะมาโน ธรรมโม อัมปะมาโน สังโฆ
 ปะมาณะวันตานิ ลีริงสะปานิ อะหิ วิจฉิกา สะตะปะที อุณณานาภี

เมตตัง เอราปะเถหิ เม
 เมตตัง กัณหาโคตะมะเกหิ จะ
 เมตตัง ทิปาหะเกหิ เม
 เมตตัง พะหุปะปะเทหิ เม
 มา มัง หิงสิ ทิปาหะโก
 มา มัง หิงสิ พะหุปะปะโท
 ลัมพะ ภูตา จะ เกวะลา
 มา กิญจิ ปาปะมาคะมา

สระพะ พุ มูสิกา กะตา เม รักษา กะตา เม ประริตตา
 ประฎีกกะมันตุ ฎุทานิ โสหัง นะโม ภาคะวะโต นะโม สัตตันทัง
 สัมมาสัมพุทธานัง ฯ

(๑๖) โมระประริตตัง

อุเทตะยัญจักขุมา เอกะราชา
 หะริสสะวัณโณ ประลฺหะวิปปะภาโส
 ตัง ตัง นะมัสสามิ หะริสสะวัณณัง ประลฺหะวิปปะภาสัง
 ตะยัชชะ คุตตา วิหะเรมุ ทิวะลัง
 เย พ็ร่าหัมมะณา เวทะคุ สัพพะธัมเม
 เต เม นะโม เต จะ มัง ปาละยันตุ
 นะมัตถุ พุทธานัง นะมัตถุ โพธิยา
 นะโม วิมุตตานัง นะโม วิมุตตिया
 อิมัง โส ประริตตัง กัตถวา โมโร จะระติ เอสะนา ฯ
 อะเปตะยัญจักขุมา เอกะราชา
 หะริสสะวัณโณ ประลฺหะวิปปะภาโส
 ตัง ตัง นะมัสสามิ หะริสสะวัณณัง ประลฺหะวิปปะภาสัง
 ตะยัชชะ คุตตา วิหะเรมุ รัตติง
 เย พ็ร่าหัมมะณา เวทะคุ สัพพะธัมเม
 เต เม นะโม เต จะ มัง ปาละยันตุ
 นะมัตถุ พุทธานัง นะมัตถุ โพธิยา
 นะโม วิมุตตานัง นะโม วิมุตตिया
 อิมัง โส ประริตตัง กัตถวา โมโร วาสะมะกัปปะยัติ ฯ

(๑๗) อาฏานาฏิยะปริตตั้ง

วิปัสสิสสะ นะมัตถุ
 ลีขิสสะปิ นะมัตถุ
 เวสสะภุสสะ นะมัตถุ
 นะมัตถุ กะกุสันธัสสะ
 โภนาคะมะนัสสะ นะมัตถุ
 กัสสะปัสสะ นะมัตถุ
 อังคีระลัสสะ นะมัตถุ
 โย อิมัง ธัมมะมะเทเสสิ
 เย จาปิ นิพพุตา โลก
 เต ชะนา อะปิสุณา
 หิตัง เทวะมะนุสสานัง
 วิชชาจะระณะสัมปันนัง
 (วิชชาจะระณะสัมปันนัง
 นะโม เม สัพพะพุทธานัง
 ตัณห์กะโร มะหาวิโร
 สระณังกะโร โลกะหิตโต
 โภณทัณฺเฑ โข ชะนะปาโมกโข
 สุขะโน สุขะโน ธีโร
 โสภิตโต คุณะสัมปันโน
 ปะทุโม โลกะปัสสโต
 ปะทุมุตตะโร สัตตะสาโร
 สุขาทโต สัพพะโลกักโค

จักขุมันตัสสะ ลีริมะโต
 สัพพะภูตานุกัมปิโน
 น์หาตะกัสสะ ตะปัสสิโน
 มาระเสนับปะมัททีโน
 ฬร่าหัมมะณัสสะ วุสิมะโต
 วิปปะมุตตัสสะ สัพพะธิ
 ลัก์ยะปุตตัสสะ ลีริมะโต
 สัพพะทุกขาปะนุทะนัง
 ยะถาภูตัง วิปัสสิสุง
 มะหันตา วีตะสาระทา
 ยัง นะมัสสันติ โคตะมัง
 มะหันตัง วีตะสาระทัง ฯ
 พุทธัง วันทามะ โคตะมันติ ฯ)
 อุปปันนानัง มะहेสินัง
 เมธังกะโร มะหาเยโส
 ทิปังกะโร ชุตินธะโร
 มังคะโล ปุริสาสะโก
 เรวะโต ระติวัฑฒะโน
 อะโนมะทัสสี ชะนุตตะโม
 นาระโท ะระสาระถี
 สุขะเมโต อัมปะฏิปุคคะโล
 ปิยะทัสสี นะราสะโก

อัครธรรมาจารย์ การุณีโก
 สิทธธรรมาจารย์ อโศก โลก
 ปุสโส จะ วัชรโท พุทโธ
 สิทธิ สัพพะหิตโต สัตถา
 กะกุสันโธ สัตถะวาโห
 กัสสะโป สิริสัมปันโน

เอเต จัญญเณ จะ สัมพุทธา
 สัพเพ พุทธา อโสมมะสะมา
 สัพเพ ทะสะพะลุเปตา
 สัพเพ เต ประภุชานันติ
 สิหะนาหัง นะทันเต เต
 พรหมะจักกััง ปะวัตเตนติ
 อูเปตา พุทธะธัมเมหิ
 ทวัตติงสะลักขะณูเปตา-
 พี่ยมัปปะภายะ สุปปะภา
 พุทธา สัพพัญญุโน เอเต
 มะหัพพะภา มะหาเตชา
 มะหาการุณิกา อีธา
 ทีปา นาธา ปะติภุชญา จะ
 คะตี พันธู มะหัสสาธา
 สะเทวะกัสสะ โลกัสสะ
 เตสาหัง สิริสา ปาเท
 วัจจะสา มะนะสา เจวะ
 สะยะเน อาสะเน ฐาเน

ธัมมะทาสี ตะโมนุโท
 ติสโส จะ วัชระตัง วัชโร
 วิปัสสี จะ อัญญะโม
 เวสสะณู สุขะทายะโก
 โภณะคะมะโน ระณัญชะโห
 โคตะโม สักยะปุงคะโว ฯ
 อเนกะสะตะโกญชัย
 สัพเพ พุทธา มะหิทธิกา
 เวสรัชเชหุปาคะตา
 อาสะภันฐานะมุตตะมัง
 ปะริสาสุ วิสาระทา
 โลก อัมปะภุวัตติยัง
 อัมภุชาระสะหิ นายะกา
 สัตถยานุพัยัญชะนาธะธา
 สัพเพ เต มุนิภุชชะธา
 สัพเพ ชีณาสะวา ชินา
 มะหาปัญญา มะหัพพะลา
 สัพเพสานัง สุขาเวหา
 ตาณา เลณา จะ ปาณินัง
 สะระณา จะ หิตะสิโน
 สัพเพ เอเต ปะรายะนา
 วันทามิ ปุริสุตตะเม
 วันทาเมเต ตะธาคะเต
 คะมะเน จาปี สัพพะธา

สะทา สุขณะะ รักขันตุ
เตหิ ตฺวัง รักขิตโต สันโต
สัพพะโรคะวินิมุตโต
สัพพะเวระมะตีกกันโต

พุทธา สันตีกะธา ตฺวัง
มุตโต สัพพะภะเยนะ จะ
สัพพะสันตาปะวัชชิตโต
นิพพุโต จะ ตฺวัง ภะวะ ๑

(๑๘) วัฏฏะกะปะริตตัง

อฺตถิ โลเก สีละคุณ
เตนะ สัจเจนะ กาหามิ
อาวัชชิตฺวา รัมมะพะลัง
สัจจะพะละมะวัสสาเย
สันติ ปักขา อะปัตตนะนา
มาตา ปิตา จะ นิกขันตา
สะหะ สัจเจ กะเต มัยหัง
วัชเชสิ โสพะสะ กะวีสานิ
สัจเจนะ เม สะโม นัตถิ

สัจจัง โสเจยยะนุททะยา
สัจจะกิริยะมะนุตตะรัง
สะริตฺวา ปุพพะเก ชินะ
สัจจะกิริยะมะกาสะหัง
สันติ ปาธา อะวัณฺจะนา
ชาตะเวทะ ปะฎีกกะมะ
มะหาปัชชะลิตโต สิขี
อุทะกัง ปัตฺวา ยะถา สิขี
เอสา เม สัจจะปาระมีติ ๑

(๑๙) อังคุลิมะละปะริตตัง

ยะโตหัง ภะคินิ อะริยาเย ชาตียา ชาโต นาภิขานามิ สัจฺจิจจะ
ปาณัง ชีวิตา โวโรเปตา ๑ เตนะ สัจเจนะ โสตถิ เต โหตุ โสตถิ
คัมภัสสะ ๑

(๒๐) โปชฌังคะปริตตั้ง

โปชฌังโค สะติสังขาโต

วิริยัมปีติปัสสัทธิ-

สะมาธูปะกัชชะโปชฌังคา

มุณีนา สัมมะทักขาทา

สังวัตตันติ อะภิญญาเย

เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ

เอกัสสัมมิง สะมะเย นาโถ

คิลานะ ทุกขิตะ ทิสิวา

เต จะ ตัง อะภินันทิต्วา

เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ

เอกะทา ชัมมะราชาปี

จุนทัตถะเรนะ ตัญญูเยวะ

สัมโมทิต्วา จะ อาพาธา

เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ

ปะหีนา เต จะ อาพาธา

มัคคาหะตะกิเลสา วะ

เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ

ชัมมานัง วิจะโย ตะธา

โปชฌังคา จะ ตะธาปะเร

สัตเตเต สัพพะทัสสินา

ภาวิตา พะหุสีกะตา

นิพพานายะ จะ โพธิยา

โสตถิ เต โหตุ สัพพะทา ฯ

โมคคัลลันญะจะ กัสสะปัง

โปชฌังคะ สัตตะ เทสะยิ

โรคา มุจจิงสุ ตังขะณ

โสตถิ เต โหตุ สัพพะทา ฯ

เคลัญญะนาภิปิโต

ภะณาเปตฺวานะ สาทะรัง

ตัมहा วุฏฐาสิ ฐานะโส

โสตถิ เต โหตุ สัพพะทา ฯ

ติณณันนัมปิ มะเหลนัง

ปัตตานูปปัตติชัมมะตัง

โสตถิ เต โหตุ สัพพะทา ฯ

(๒๑) **อะระหะมะยะปะริตตัง**

ยันทูนนิมิตตัง อะระหังคะลัญจะ
 โย จามะนาโป สะกุกัณสสะ ลัทโท
 ปาปัคคะโท ทุสสุปินัง อะกันตัง
 พุทธานุภาวณะ วินาสะเมนตุ ฯ

ยันทูนนิมิตตัง อะระหังคะลัญจะ
 โย จามะนาโป สะกุกัณสสะ ลัทโท
 ปาปัคคะโท ทุสสุปินัง อะกันตัง
 รัจฉานุภาวณะ วินาสะเมนตุ ฯ

ยันทูนนิมิตตัง อะระหังคะลัญจะ
 โย จามะนาโป สะกุกัณสสะ ลัทโท
 ปาปัคคะโท ทุสสุปินัง อะกันตัง
 ลังฆานุภาวณะ วินาสะเมนตุ ฯ

(๒๒) **เทวะตาอุยโยชะนะคาถา**

ทุกข์ปปีตตา จะ นิตทุกขา	ภะยัปปีตตา จะ นิพภะยา
โสภัปปีตตา จะ นิสโสกา	โหนตุ ลัพเพปิ ปาณินโน
เอตตาวะตา จะ อัมเหหิ	ลัมภะตัง ปุญญะลัมปะทัง
ลัพเพ เทวานุโมหันตุ	ลัพพะลัมปิตติลิทธิยา
ทานัง ทะหันตุ ลัทธายะ	สีลัง รักษันตุ ลัพพะทา
ภาวะนาภีระตา โหนตุ	คัจฉันตุ เทวะตาคะตา ฯ
ลัพเพ พุทธา พะลัปปีตตา	ปัจเจกานัญจะ ยัง พะลัง
อะระหันตานัญจะ เตเชนะ	รักษัง พันธามิ ลัพพะโส ฯ

(๒๓) ชะยะประริตตัง

ชะยันโต โพธิยา มุเล	ลัก์ยานัง นันทิวัทธมโน
เอวัง ตัง วิชโย โหหิ	ชะยัสสุ ชะยะมังคะเล
อะปะราชิตะปลลังเก	สีเส ปะฐะวิโปกชะเร
อะภิสเสเก ลัพพะพุทธานัง	อัคคัปปัตโต ปะโมหะติ ฯ
สุหนักขัตตัง สุมังคะลัง	สุปะภาตัง สุหุฏฐิตัง
สุกชะโณ สุมุหุตโต จะ	สุยิฏฐัง พรหมะจาริสุ
ปะทักขิณัง กายะกัมมัง	วาจา กัมมัง ปะทักขิณัง
ปะทักขิณัง มะโนกัมมัง	ปะณิธิ เต ปะทักขิณา
ปะทักขิณานิ กัตถวานะ	ละภันตัตเถ ปะทักขิणे ฯ

(๒๔) โส อตตะลัทโธ

โส อตตะลัทโธ สุขิตโต	วิรุฬโห พุทธะสาสะเน
อะโรโค สุขิตโต โหหิ	สะหะ ลัพเพหิ ญาติมิ
สา อตตะลัทธา สุขิตตา	วิรุฬหา พุทธะสาสะเน
อะโรคา สุขิตตา โหหิ	สะหะ ลัพเพหิ ญาติมิ
เต อตตะลัทธา สุขิตตา	วิรุฬหา พุทธะสาสะเน
อะโรคา สุขิตตา โหเถ	สะหะ ลัพเพหิ ญาติมิ ฯ

(๒๕) สุขายาจะนะคาถา

ยัง ยัง เทวะมะนุสสานัง	มังคะลัตถายะ ภาสิตัง
ตัสสะ ตัสसानุภาเวนะ	โหตุ ราชะกุเล สุขัง
เย เย อารักชะกา เทวา	ตัตถะ ตัตถาธิวาสิโน
อิมิทา อัมมะทานะนะ	ลัพเพ อัมเหหิ ปุชิตา

สะทา ภัก์รานิ ปัสสันตุ
 อัมปะมัตตา จะ อัมเหสุ
 ยัญจะ โน ภาสสมาเนหิ
 ตันโน เทวานุโมทนต์
 เย วา ชะลาพุชฌณะชา
 อะเวรา โหนตุ สัพเพ เต
 ปัสสันตุ อะนะวัชชานิ
 จิรัง ติฏฐะตุ โลกัสมิง
 ทัสเสนตัง โสตะวันตุนัง
 ยาวะ พุทโธติ นามัมปิ
 สัมมาเทสิตะธัมมัสสะ
 ปะสันนา โหนตุ สัพเพปิ
 สัมมา ธารัง ปะเวจฉันโต
 วุทฒิภาวายะ สัตตาทัน
 มาตา ปิตา จะ อัตระชัง
 เอวัง ธัมเมนะ ราชานโน

สุขิตา โหนตุ นิพภะยา
 สัพเพ รักขันตุ โน สะทา
 กุสะลัง ปะสุตัง พะหุง
 จิรัง ติฏฐันตุ สาทะตัง
 สังเสทะไซปะปาติกา
 อะนีมา นิรุปัททะวา
 มา จะ สาวัชชะมาคะมา
 สัมมาสัมพุททะสาสะนัง
 มัคคัง สัตตะวิสุทติยา
 โลกะเชฏฐัสสะ สัตถุโน
 ปะวัตตะติ มะหะสิโน
 ปาณินโน พุททะสาสะเน
 กालะ เทโว ปะวัสสะตุ
 สะมิทัง เนตุ เมทะนัง
 นิจัจัง รักขันติ ปุตตะกััง
 ปะชัง รักขันตุ สัพพะทา ฯ

(๒๖) สักกัตวา พุทธะระตะนัง

สักกัตวา พุทธะระตะนัง
 หิตัง เทวะมะนุสสานัง
 นัสสันตุปัททะวา สัพเพ
 สักกัตวา ธัมมะระตะนัง
 ปะริฟ้าหุปะสะมะนัง
 นัสสันตุปัททะวา สัพเพ

โอสะถัง อุตตะมัง ะรัง
 พุทธะเตเชนะ โสตถินา
 ทุกขา วุปะสะเมนตุ เต
 โอสะถัง อุตตะมัง ะรัง
 ธัมมะเตเชนะ โสตถินา
 ภะยา วุปะสะเมนตุ เต

ลักกัต์วา ลังฆะระตะนัง
 อาหุเนยยัง ปาหุเนยยัง
 นัสสันตูปัททะวา ลัพเพ

โอสะถัง อุตตะมัง ะรัง
 ลังฆะเตเชนะ โสตถิโน
 โรคา วุปะสะเมนตุ เต ฯ

(๒๗) นักขัตตะยักขะภูตานัง

นักขัตตะยักขะภูตานัง
 ประริตตัสสาณูภาเวนะ
 นักขัตตะยักขะภูตานัง
 ประริตตัสสาณูภาเวนะ
 นักขัตตะยักขะภูตานัง
 ประริตตัสสาณูภาเวนะ

ปาปัคคะหะนิวาระณา
 หันตฺวา เตสัง อุปัททะเว
 ปาปัคคะหะนิวาระณา
 หันตฺวา เตสัง อุปัททะเว
 ปาปัคคะหะนิวาระณา
 หันตฺวา เตสัง อุปัททะเว ฯ

(๒๘) ยังกิญจิ ระตะนัง โลเก

ยังกิญจิ ระตะนัง โลเก
 ระตะนัง พุทธะสะมัง นัตถิ
 ยังกิญจิ ระตะนัง โลเก
 ระตะนัง ธัมมะสะมัง นัตถิ
 ยังกิญจิ ระตะนัง โลเก
 ระตะนัง ลังฆะสะมัง นัตถิ

วิชชะติ วิวัชัง ปุถุ
 ตัสมา โสตถิ ภาวันตุ เต
 วิชชะติ วิวัชัง ปุถุ
 ตัสมา โสตถิ ภาวันตุ เต
 วิชชะติ วิวัชัง ปุถุ
 ตัสมา โสตถิ ภาวันตุ เต ฯ

(๒๙) **ตั้งขะณิกะปัจจะเวกขณะะวิธี**

(หันทะ มะยัง ตั้งขะณิกะปัจจะเวกขณะะปาฐัง ภาณามะ เส ฯ)

ปะภูสิ้งขา โยนิโส จีวะรัง ปะภูเสวามิ, ยาวะเทวะ สัตตัสสะ
ปะภูฆาตายะ, อุณ्हัสสะ ปะภูฆาตายะ, ทังสะมะกะสะวาตาทะปะ-
สิริงส์ปะสัมผัสสานัง ปะภูฆาตายะ, ยาวะเทวะ หิริโกปิณะปะภูจฉาทะ-
นัตถัง ฯ

ปะภูสิ้งขา โยนิโส ปิณฑะปาตัง ปะภูเสวามิ, เนวะ ทะวายะ,
นะ มะทายะ, นะ มัณฑะนายะ, นะ วิญญะนายะ, ยาวะเทวะ อิมัสสะ
กายัสสะ จิตฺติยา, ยาปะนายะ, วิหิงสุปะระติยา, พ็รหัมมะจะริยานุคคะ-
ทายะ, อิติ ปุราณัญจะ เวทะนัง ปะภูหังขามิ, นะวัญจะ เวทะนัง,
นะ อุปปาเทสสามิ, ยาตฺรา จะ เม ภาวิสสะติ อะนะวัชชะตา จะ
ผาสุวิหาโร จาติ ฯ

ปะภูสิ้งขา โยนิโส เสนาสะนัง ปะภูเสวามิ, ยาวะเทวะ สัตตัสสะ
ปะภูฆาตายะ, อุณ्हัสสะ ปะภูฆาตายะ, ทังสะมะกะสะวาตาทะปะ-
สิริงส์ปะสัมผัสสานัง ปะภูฆาตายะ, ยาวะเทวะ อุตุปะริสสะยะวิโน-
ทะนัง ปะภูสิลลานารามัตถัง ฯ

ปะภูสิ้งขา โยนิโส คิลานะปัจจะยะเภลัชชะปะริกขารัง ปะภูเสวามิ,
ยาวะเทวะ อุปันหนานัง เวยยาพาธิกาณัง เวทะนานัง ปะภูฆาตายะ,
อัปฺยาปัชฌะปะระมะตาทาติ ฯ